

2018

LETNO POROČILO

Lavričeva knjižnica Ajdovščina
Cesta IV. prekomorske 1
5270 Ajdovščina

Davčna številka:	SI16935870
Matična številka:	1434276000
Šifra proračunskega uporabnika:	72664
Podračun pri UJP:	01201-3000000317
Glavna dejavnost po SKD:	91.011 (Dejavnost knjižnic)

Priprava letnega poročila:

- računovodsko poročilo: Mateja Bandelj, računovodja
- poslovno poročilo: Artur Lipovž, direktor

Pri pripravi letnega poročila so sodelovali:

- Marija BAJC (nabava, obdelava)
- Mateja BANDELJ (računovodstvo)
- Alenka FURLAN (medknjižnična izposoja, statistika)
- Hilarija KETE (Potujoča knjižnica)
- Artur LIPOVŽ (poslovanje, dogodki in prireditve)
- Matjaž STIBILJ (e-knjižnica, statistika, obdelava podatkov)
- Martina ZALAR (delo z mladimi, enote Vipava in Podnanos)
- Zdenka ŽIGON Zdenka (domoznanstvo, študijski krožki in projekti)

2. POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2018

I. UVOD

Začetki Lavričeve knjižnice Ajdovščina (v nadaljevanju: LKA) segajo v leto 1864, ko je dr. Karel Lavrič v Ajdovščini odprl slovensko čitalnico. Preporod je doživela v začetku 20. stoletja, ko je dr. Artur Lokar knjižnico poimenoval po ustanovitelju. Od leta 1959 je delovala v okviru Vojkove delavske univerze, leta 1968 je z zaposlitvijo prvih strokovnih delavcev postala samostojna. 1977 je prešla pod okrilje Zavoda za kulturo, 1991 pa Zavoda za kulturo, izobraževanje in šport. Od 1. julija 2002 je znova samostojen zavod in osrednja knjižnica za občini Ajdovščina in Vipava s sedežem v Ajdovščini. V njenem okviru delujejo osrednja knjižnica v Ajdovščini, krajevni knjižnici v Vipavi in Podnanosu ter manjša enota - izposojevališče v Dobravljah. Poseben oddelek knjižnice je Potujoča knjižnica, ki je imela v letu 2018 67 postajališč.

Konec leta 2018 je Lavričeva knjižnica Ajdovščina pokrivala območje s skupno 24.661 prebivalci, od tega v Občini Ajdovščina 19.061 in v Občini Vipava 5.600.

DEJAVNOST LAVRIČEVE KNJIŽNICE AJDOVŠČINA

Knjižnična dejavnost kot javna služba v skladu z zakonom (2. čl. Zakona o knjižničarstvu) zajema:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva
- zagotavljanje dostopa do knjižnega in neknjižnega gradiva ter elektronskih publikacij
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov
- informacijsko opismenjevanje
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

V okviru drugih dejavnosti knjižnica v skladu s 16. členom navedenega zakona izvaja naslednje dejavnosti:

- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo
- zagotavlja dostopnost in uporabo do gradiva javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo in popularizacijo knjige in branja
- prireja strokovna posvetovanja, seminarje, tečaje in predavanja
- vzdržuje stike s sorodnimi ustanovami
- prireja razstave
- pripravlja in izdaja občasne publikacije.

V okviru dejavnosti se LKA povezuje s strokovnimi združenji: Združenjem splošnih knjižnic, Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije, Društvom bibliotekarjev Primorske in Notranjske.

ORGANI LAVRIČEVE KNJIŽNICE AJDOVŠČINA:

Direktor: Artur Lipovž

Svet knjižnice v sestavi:

Marija Bajc, predstavnica delavcev knjižnice – predsednica

Jasmina Česnik Ušaj, predstavnica delavcev knjižnice

Jože Krečič, predstavnik občine Ajdovščina

Dr. Ingrid Petrič, predstavnica občine Vipava

Jasmina Likar Štinjek, predstavnica zainteresirane javnosti

Bojana Pižent Kompara, predstavnica zainteresirane javnosti

Način dela in postopek sprejemanja odločitev Sveta ureja Poslovnik o delu Sveta Lavričeve knjižnice Ajdovščina.

V Svet zavoda je bilo potrebno v prvi polovici 2017 imenovati drugega predstavnika Občine Vipava (smrt dotedanjega člana) do izteka tekočega mandata. Zaradi težav s sklicem sveta Občine Vipava (zaradi politične blokade občinski svet do lokalnih volitev ni sprejemal sklepov), se je odmaknilo tudi konstituiranje sveta javnega zavoda Lavričeva knjižnica Ajdovščina.

VIRI, NAČIN IN POGOJI ZA PRIDOBIVANJE SREDSTEV

Sredstva za izvajanje javne službe: finančna sredstva za plače, za materialne stroške za delo, za del nakupa knjižničnega gradiva in nakup in vzdrževanje opreme in prostorov **zagotavljata ustanoviteljici Občina Ajdovščina in Občina Vipava na podlagi programa dela in finančnega načrta.**

Delitev skupnih stroškov za knjižnično dejavnost v več občinah določa Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki izvajajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur.l. RS, št. 19/03). V skladu s tem LKA pridobiva sredstva iz proračunov občin Ajdovščina in Vipava v razmerju: Ajdovščina 77,42 %, Vipava 22,58 %.

LKA pridobiva sredstva še iz naslednjih virov: članarine, zamudnine, najemnine, donatorstva in sponzorstva, ki se štejejo za lastna sredstva knjižnice. LKA lahko del prihodkov, ki se štejejo za lastna sredstva, pridobi s ponudbo storitev, uslug ali izdelkov ustanovam in posameznikom. Knjižnica prejema sredstva za izvajanje javne službe mesečno in/oziroma po dvanajstinah.

Del sredstev za nakup knjižničnega gradiva prispeva Ministrstvo za kulturo na podlagi letnega javnega poziva. Ministrstvo v skladu lahko prispeva tudi del sredstev za nakup opreme in za izvedbo izbranih projektov.

Sredstva za zaposlovanje v programu javnih del zagotavljata soustanoviteljici Ajdovščina in Vipava v sodelovanju z Zavodom za zaposlovanje. LKA zagotavlja razliko ostalih stroškov.

II. POSEBNI DEL POSLOVNEGA POROČILA

1. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE POSREDNEGA PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA

Pravna podlaga za delovanje knjižnice je Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Lavričeva knjižnica Ajdovščina, ki sta ga sprejela Občinski svet občine Ajdovščina na seji dne 26.3.2002 in Občinski svet Občine Vipava na seji dne 21.3.2002 (Ur. l. RS, št. 36/02), s spremembami oziroma dopolnitvami v letih 2004 in 2008 (Ur. l. RS, št. 89/04 in 114/08). Za opravljanje knjižnične dejavnosti sta merodajna še Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/01) in Zakon o uresničevanju javnega interesa v kulturi (Ur. l. RS, št. 96/02) ter spremembe (Ur. l. RS, št. 77/2007).

V skladu z zakonodajo so knjižnice samostojne pravne osebe, katerih delo urejajo podzakonski predpisi, ki urejajo tudi obveznosti ustanoviteljev do knjižnic. Ti so:

- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/03)
 - Uredba o osnovnih storitvah v knjižnicah (Ur. l. RS, št. 29/03)
 - Pravilnik o pogojih izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03 in sprememba Ur. l. RS, št. 70/08)
 - Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS, št. 88/03)
 - Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS, št. 105/03)
 - Standardi za splošne knjižnice (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2005) in Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028)
- Notranja organizacija dela in sistemizacija delovnih mest v Lavričevi knjižnici je določena s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Lavričevi knjižnici Ajdovščina in naslednjih pravilnikih, uredbah in navodilih:
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/03),
 - Uredba o osnovnih storitvah v knjižnicah (Ur. l. RS, št. 29/03),
 - Pravilnik o pogojih izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03 in spremembe Ur. l. RS, št. 70 /08),
 - Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS, št. 88/03),
 - Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS, št. 105/03),
 - Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (ZBDS 1995),
 - Kodeks ravnanja javnih uslužbencev (Ur. l. RS, št. 8/01).

2. DOLGOROČNI CILJI, KI IZHAJAJO IZ VEČLETNEGA PROGRAMA DELA, RAZVOJA OZIROMA PODROČNIH STRATEGIJ TER NACIONALNIH PROGRAMOV

Dolgoročna izhodišča knjižnične dejavnosti so zajeta v Nacionalnem programu za kulturo in v Standardih za splošne knjižnice 2005–2015, Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice 2018-2028, področne zakonodaje in podzakonskih aktov ter zakonskih in podzakonskih določb.

LKA zavezana tudi ciljem Strategije splošnih knjižnic 2015-2020.

Dolgoročni cilji so:

- zagotavljati primeren obseg in strukturo knjižničnega gradiva in v skladu s tem doseči takšen obseg nakupa gradiva, da na dolgi rok ustreza zahtevam stroke in zakonodaje
- zadržati delež aktivnega prebivalstva v članstvu knjižnice in ga poskušati v naslednjih letih povečati
- prednostna podpora dejavnostim, ki povečujejo uporabo storitev in podpore knjižnice ter spodbujajo bralno kulturo
- povečati delež mlajše populacije, ki obiskuje knjižnico, koristi njeno infrastrukturo ter njeno gradivo
- izboljšati prostorske pogoje osrednje knjižnice in njenih enot, s posebnim poudarkom na dograditvi, razširitvi in prenovi osrednje knjižnice oziroma doseči skladnost prostorov osrednje knjižnice s Standardi
- tehnološko posodobiti vse enote knjižnice
- uskladiti število strokovnih in drugih delavcev s Standardi za splošne knjižnice ter s sistemizacijo delovnih mest.

3. LETNI CILJI, ZASTAVLJENI V OBRAZLOŽITVI FINANČNEGA NAČRTA ALI V LETNEM PROGRAMU DELA

V LETU 2018 SO BILI V OSPREDJU NASLEDNJI CILJI

Utrjevanje knjižnice kot osrednje kulturne ustanove

Lavričeva knjižnica Ajdovščina je tudi v letu 2018 nadaljevala stalna prizadevanja, da se knjižnica umesti kot ena osrednjih kulturnih ustanov v Vipavski dolini ter kot prepoznavna ustanova v slovenskem prostoru. S tem ciljem skuša knjižnica kakovostno izvajati javno službo knjižničarstva, z naborom kulturnih dogodkov opozarjati na kulturno zapuščino Vipavske doline in s posodabljanjem opreme ter z uporabo novih tehnoloških orodij in pristopov povečati privlačnost knjižnice za mlade.

Vse to od zaposlenih zahteva veliko strokovnega dela in osebnega prizadevanja, zato knjižnica skrbi za njihovo usposabljanje in izobraževanje.

Področje nabave gradiva, širjenja bralne kulture in ponudbe

LKA je kljub manjšemu obsegu sredstev

- nadaljevala nakup knjižničnega gradiva s ciljem približevanja Standardom in priporočilom ter ohranjanja razmerja med strokovnim in leposlovnim gradivom, gradivom za odrasle in mladino, doseganjem kvalitetnih tujih prevodov

- skrbela za širjenje bralne kulture in uvajanje e-knjižnice (delo z odraslimi prebivalci, predstavitve knjig, literarni večeri, predavanja, študijski in bralni krožki, bibliopedagoško delo, ure pravljic, prireditve, bralna značka, knjižni kvizi)
- skrbela za približevanje slovenskih in primorskih avtorjev v okviru projekta Primorci beremo
- uspešneje sodelovala v projektu elektronske knjige BIBLOS
- pripravljala dogodke v knjižnici v Ajdovščini, Vipavi in izven knjižnice
- nadaljevala projekt Beremo s tačkami, Poletavci ter izvajala dejavnosti za otroke.

Tehnološko posodabljanje, oprema

V letu 2018 smo po obsežni posodobitvi v let 2017 v osrednji knjižnici skrbeli za sprotno posodabljanje opreme v enotah. V osrednji knjižnici smo preusmerili plakate in obvestila zunanjih partnerjev na »digitalno tablo« - zaslon v preddverju. V knjižnici v Vipavi smo namestili projektor in kupili ozvočenje.

Načrt »Prenova knjižnega fonda«

Dolgoročno je največjega pomena načrt Prenova knjižnega fonda, ki smo ga začeli s pospešenim odpisom izvajati v letu 2015 ter ga nadaljevali tudi v 2017. Načrt temelji na odpisu in hkratni ciljni nabavi gradiva. Ciljev odpisa nismo dosegali najboljše (manjko zaposlenih, manj nakupa gradiva zaradi izpada sredstev s strani Mk).

Izpostavljam

- nadaljevali smo s projektom Beremo s tačkami, beležimo odličen odziv staršev in javnosti
- zaključena posodobitev v Ajdovščini z zunanjim knjigomatom je deležna pohval. V drugi polovici leta smo uspeli odpraviti napake, zaradi katerih je nekajkrat prišlo do izpada knjigomata
- izvedba kulturnih dogodkov, s katerimi smo želeli opozoriti na dejavnost knjižnice in njeno bogato ponudbo, vključno z zaključno prireditvijo Primorci beremo. Izpeljali smo jih v Ajdovščini, Vipavi in tudi drugod
- ob 100-letnici konca prve svetovne vojne smo izdali knjigo »Ajdovski Lokarji in prva svetovna vojna. Pisma in roman Leto osemnajsto«. Izdali smo dobro sprejet ponatis knjige »Nace ima dolge tace«.
- odmevno (posebna predstavitev z ugledno mednarodno udeležbo) smo sodelovali z avtorjem knjige »Amber Revolution«, v kateri je v svetovni strokovni javnosti prvič omenjen pisec »Vinoreje« Matija Vrtovec
- nadaljujemo delavnico literarnega ustvarjanja (vodi pisatelj Bojan Bizjak)
- poseben poudarek smo namenili izrazito domoznanskim dogodkom
- nadaljevali smo sodelovanje v projektu Industrijska dediščina Ajdovščine in z Razvojno agencijo ROD zastavili sodelovanje za zaznamovanje konca prve svetovne vojne na območju občin Ajdovščina in Vipava
- tretjič zapored smo zelo uspešno izpeljali projekt Poletavci – poletni bralci (njegov cilj je spodbujanje osnovnošolcev k branju čez počitnice)
- tradicionalne oblike dela (Kavica, bralna srečanja, krožki)
- po strokovni plati smo nadaljevali pomoč pri oživitvi knjižnice v Podragi (občina Vipava) in z gradivom pomagali pri vzpostavitvi knjižnice na Slapu, sodelavka je nudila strokovno pomoč pri prehodu na COBISS na OŠ Otlica.
- nadaljevali smo z izdajo spletne literarne revije BURJAČ, s tem smo knjižnico in Vipavsko dolino izpostavili kot okolje, ki spodbuja literarno ustvarjanje

NABAVA, OBDELAVA IN FINANCIRANJE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Lavričeva knjižnica Ajdovščina kot osrednja knjižnica skrbi za knjižničarsko dejavnost na območju občin Ajdovščina in Vipava. Sedež knjižnice je v Ajdovščini, kjer je osrednja knjižnica, ob tej imamo v ajdovski občini še izposojevališče Dobravlje. Na območju Občine Vipava sta krajevni knjižnici Vipava in Podnanos. Knjižnica ima bibliobus, ki je imel v 2018 67 postajališč.

Konec leta 2018 je Lavričeva knjižnica Ajdovščina pokrivala območje s skupno 24.661 prebivalci, od tega v Občini Ajdovščina 19.061 in v Občini Vipava 5.600.

Podatki o prebivalstvu so podlaga za načrtovanje dejavnosti (zaposleni, prostori, oprema) kot nakupa knjižničnega gradiva in vzdrževanja zbirke, kot jih predpisujeta Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in Standardi in normativi za splošne knjižnice.

Nabavo knjižničnega fonda in gradnjo zbirke določa 11. člen Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe: ta predvideva najmanj 200 knjig na 1000 prebivalcev. Obseg nakupa v splošnih knjižnicah določajo Standardi in normativi za splošne knjižnice – ti določajo, da knjižnica dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom najmanj 250 izvodov knjig na 1.000 prebivalcev in najmanj 25 enotami (torej 10 % od navedenega števila knjig) neknjižnega gradiva (periodika, multimedijско gradivo ipd) na 1.000 prebivalcev.

Standard predpisuje tudi knjižnično zbirko po sestavi, aktualnosti in obsegu: 70 % gradiva za odrasle, 30 % za mladino; 60% strokovnega gradiva in 40% leposlovja; delež gradiva, ki je izšlo s podporo Ministrstva za kulturo (Javna agencija za knjigo- JAK); delež gradiva gradivo s področja humanistike in leposlovje slovenskih avtorjev ter prevode zahtevnejših tujih leposlovnih del.

Celotna zbirka gradiva znaša 163.367, od tega knjižnega gradiva 153.965 enot.

Nabava Lavričeve knjižnice je usklajena z gornjimi parametri oziroma se jim skuša približati, kar ob tudi v letu 2018 manjšem obsegu sredstev za nakup gradiva ni lahko.

NAKUP GRADIVA V LETU 2018 IN DOSEŽENA RAZMERJA

Lavričeva knjižnica Ajdovščina pridobiva knjižnično gradivo na dva načina – v največjem deležu z nakupom, manjši delež pa pridobi z darovi (donacijami).

Sredstva za nakup gradiva knjižnica pridobi povečini iz dveh virov: od občin – soustanoviteljic in od Ministrstva za kulturo RS - Mk. V nabavo usmeri tudi morebitna lastna sredstva, s čemer skuša izpeljati popravke zaradi manjšega obsega sredstev, s katerimi razpolaga. Občine zagotavljajo dobro polovico potrebnih sredstev, izračunanih po zgoraj navedenih parametrih, medtem ko je Mk zagotavljalo razliko. Z začetkom finančne in gospodarske krize se je zrušilo navedeno dolgoletno razmerje med financerji. Od skupnega v skladu s Standardi planiranega obsega sredstev za nakup (64.222 eur) v letu 2018 je tako Mk zagotovilo 37,26 %.

MK redno razpisuje poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah (konec leta za naslednje koledarsko leto), vendar se skozi postopke usklajeni delež ministrstva zelo zniža v odnosu do vrednosti, ki jo knjižnica načrtuje glede na standarde in priporočila (kot rečeno, so ti strokovna podlaga nakupa gradiva). Po drugi strani v pozivu zahteva, da splošne knjižnice ohranimo razmerja, ki jih zahtevajo norme, strokovna

priporočila in izhodišča za načrtovanje nakupa knjižničnega gradiva iz državnih sredstev – kar je zelo težko, včasih, ob nihanju ponudbe na trgu, tudi nemogoče.

FINANČNA SREDSTVA ZA NAKUP GRADIVA

Finančna sredstva za nakup knjižnega gradiva so že nekaj let veliko manjša od obsega, ki ga načrtuje knjižnica po določenih stroke.

Lavričeva knjižnica Ajdovščina pridobiva knjižnično gradivo v večini z nakupom, manjši delež pa z darovi.

Tudi v letu 2018 smo se prijavi na Neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah, ki nam ga pošlje Ministrstvo za kulturo. V njem naj bi upoštevali normativne akte, strokovna priporočila in izhodišča za načrtovanje nakupa knjižničnega gradiva iz državnih sredstev.

	NAČRTOVANO VLOGI	V	USKLAJENO	DELEŽ	PORABLJENO
MINISTRSTVO	64.222,00		23.932,00	37,26 %	23.146,00(knjige)
					741,00(e-knjige)
SREDSTVA OBČIN	61.987,00		61.987,00	100 %	60.225,00,00(knjige)
-Ob. Ajdovščina	47.347,00		47.347,00		
-Občina Vipava	14.640,00		14.640,00		
					970,00(e-knjige)
LASTNA SREDSTVA	0		2.500,00	375,36%	9.384,00
SKUPAJ	126.209,00		88.419,00	70,06 %	94.466,00

Iz tabele vidimo, da sta občini ustanoviteljici nakazali načrtovana sredstva, primanjkljaj pa beležimo pri sredstvih s strani pristojnega ministrstva, čeprav se zadnja leta stanje izboljšuje.

Podatki za leto 2018 pokažejo, da je **knjižnica kot celota namesto 126.209 eur** (načrtovano v skladu s Standardi) **za nakup imela le 70,06 % sredstev, v absolutni številki 94.466 eur.**

Knjižnični fond bogatimo tudi z darovi, pri čemer moramo opozoriti na dejstvo, da prihaja v knjižnico kar precej darovanega gradiva, razporejanje tega v naše enote oziroma odločitev, da ga damo v Bukvarno ali ga podarimo malim knjižnicam (Slap, Podraga...) terja veliko časa. Smo pa veseli, ker med darovi najdemo včasih tudi redke, dragocene tiske oziroma gradivo domoznanskega značaja.

RAZPOREDITEV PRIDOBLENEGA GRADIVA PO ENOTAH

	NAKUP	NAČRT	DELEŽ NAČRT. NAKUPA	DAR	SKUPAJ
AJDOVŠČINA	2933	3646	80 %	566	3499
POTUJOČA KNJ.	608	1042	58 %	82	690
VIPAVA	587	1042	56 %	175	762
PODNANOS	314	520	60 %	70	384
DOBRAVLJE	114	261	43 %	34	148
SKUPAJ	4556	6511	70 %	927	5.483

Prikaz razporeditve pridobljenega knjižničnega gradiva po enotah, 2018

	NEKNJIŽNO GR.	SERIJSKE PUBL.
AJDOVŠČINA	163	139
POTUJOČA KNJ.	8	11
VIPAVA	34	33
PODNANOS	8	11
DOBRAVLJE	0	3
SKUPAJ	213	197

Prikaz nakupa neknjižnega gradiva in serijskih publikacij, 2018

Načrtovan nakup naslovov knjižničnega gradiva je bil 2.500, realiziran pa 3.109. Primanjkljaj, ki nastane zaradi manjšega števila izvodov, skušamo ublažiti s preusmeritvami gradiva in tudi bralcev v naše oddelke ter z med-oddelčno izposajo.

Majhen delež tega gradiva je tudi podarjen, pri neknjižnem gradivu imamo opraviti le s par izvodi, pri serijskih publikacijah pa gre predvsem za šolska in občinska glasila.

DOSEŽENA PRIPOROČENA RAZMERJA

Pri nakupu strokovne literature – kolikor je mogoče - prisluhnemo tudi obema srednjima šolama na našem območju - Srednja šola Veno Pilon in Škofijska gimnazija Vipava kot tudi potrebam Univerze v Novi Gorici z enoto v Ajdovščini in Vipavi, Ljudske univerze in njenih programov, potrebam vrtca, šestih osnovnih šol in Univerze za tretje življenjsko obdobje, potrebam študijskih krožkov, vseživljenjskega učenja, številnih društev, ki delujejo na našem območju (likovnih, dramskih, društev za ohranjanje običajev, Jamarskega društva, planincev, društev za varstvo narave...), potrebam malega gospodarstva, izdajateljev časopisov, ljudi s posebnimi potrebami ... Posebna pozornost je namenjena področju vinogradništva in vinarstva ter domoznanskemu gradivu z našega območja.

Upoštevamo še kvalitetno slovensko leposlovje, ki je uvrščeno v seznam bralne značke za odrasle Primorci beremo, gradivo, namenjeno domačemu branju in različnim bralnim značkam za otroke in mladino itd. Prav tako smo za potrebe osrednje knjižnice in enot nabavili ustrezen del multimedijskega gradiva s poudarkom na poučnih vsebinah.

	NAKUP	NAČRT
NASLOVI ZA OTROKE IN MLADINO	32,30 %	29 %
NASLOVI ZA ODRASLE	67,70	71 %
NASLOVI STROKOVNEGA GRADIVA	47,20 %	58 %
NASLOVI LEPOSLOVNEGA GRADIVA	52,80 %	42 %

Približevanje razmerjem leposlovje – stroka

Opažamo, da smo se pri nakupu deleža gradiva za otroke in mladino ter na drugi strani pri deležu nakupa gradiva za odrasle približali priporočilom, slabše smo dosegli razmerja pri prirastu razmerja med strokovnim gradivom in leposlovjem.

Izpostavljamo

Zaradi manjšega obsega sredstev – zaradi česar lahko kupimo manj izvodov istega naslova – se, kot že v zadnjih štirih letih poslužujemo preusmeritev gradiva med oddelki. Na ta način obogatimo oddelke, zahteva pa več dela in sprotne prilagajanja. Kot rečeno, je z manj sredstvi težje ohranjati priporočena razmerja.

NAKUP E-KNJIG PREKO SERVISA BIBLOS

	NAKUP	NAČRT	DELEŽ
E-KNJIGE	131 LICENC	200 LICENC	65,5 %

Pri nakupu licenc smo izbirali aktualno gradivo. Z veseljem ugotavljamo, da narašča število izposoj e-knjig. Pregled po letih: leta 2016 399; leta 2017 533; leta 2018 pa 938 izposoj.

KNJIŽNICA KOT IZDAJATELJICA

LKA je v letu 2018 izdala knjigo »Ajdovski Lokarji in prva svetovna vojna. Pisma in roman Leto osemnajsto« (uredila Ivana Slamič), s katerim je na najboljši način zaznamovala stoletnico konca prve svetovne vojne skozi korespondenci pisatelja Danila Lokarja z njegovo družino, prijatelji in sošolci. Knjiga je vzbudila veliko zanimanja tako v strokovno-literarnih kot zgodovinarski in predvsem v splošni javnosti.

Ponatisnili smo tudi knjigo za predšolske in šolske otroke »Nace ima dolge tace« - gre za ljudsko blago, zbrano na planoti Gora in v Vipavski dolini; ponatis je bil pospremljen z velikim zanimanjem po vsej Sloveniji. Prva izdaja je izšla 1995, gradivo za knjigo je zbral Franc Černigoj s sodelavci, ilustracije je prispevala Silva Karim – oba sta sodelovala pri ponatihu prenovljene knjige.

DRUGI PODATKI O REALIZACIJI DELA Z GRADIVOM: NABAVA, OBDELAVA, ZALOGA, ODPIS

Vključeni smo v projekt CIRIUS-ov projekt Program dodatnega usposabljanja za starejše učence, katerega cilj je vključevanje njihovih gojencev v zunanje delovno okolje; le-ti pridobivajo delovne in socialne izkušnje. V prvi polovici leta sta nas z mentorico obiskovali dve gojenki, v drugi polovici pa ena.

Med poletnimi počitnicami sta preko projekta ajdovske občine Počitniško delo v Ajdovščini za dijake in študente v Lavričevi knjižnici delala ena dijakinja in en študent.

DOMOZNANSKO GRADIVO

V letu 2018 smo v domoznansko zbirko pridobili 25 enot leposlovja, 86 enot strokovnega gradiva. Od tega sta bila 2 naslova neknjižnega gradiva (CD, DVD, zemljevidi...) in 15 naslovov periodike.

Posamezne naslove pridobljenega gradiva smo predstavili na večerih v knjižnici v Ajdovščini in Vipavi, napisani pa so bili tudi prispevki in objavljeni v medijih. Vse pridobljeno domoznansko gradivo pa je bilo predstavljeno na srečanjih bralnega krožka Knjižna srečanja ob kavici in sicer ločeno leposlovni in strokovni del.

Domoznansko gradivo predstavljamo in promoviramo tudi s prispevki na portalih Primorci.si, in Dobreknjige.si.

ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Lavričeva knjižnica že četrto leto izvaja načrt Prenova fonda: gre za večji odpis knjižničnega gradiva, s ciljem prečistiti in aktualizirati svojo zbirko ter zagotoviti na – zaradi primanjkovanja prostora prenatrpanih - knjižnih policah več novega gradiva.

Odpisali smo skupno 3.264 enot knjižničnega gradiva, kar je precej manj glede na načrt. Razlogi so: manj novo kupljenega gradiva, zaradi več daljših bolniških odsotnosti in drugih nujnih opravil ni bil mogoč intenziven pristop k odpisu.

Odpisovali smo gradivo, ki je bilo:

- uničeno, poškodovano
- zastarelo
- dvojniki
- izgubljeno

Še uporabno knjižnično gradivo smo ponudili:

- Narodni in univerzitetni knjižnici
- sosednjim knjižnicam
- šolskim knjižnicam.

AJDOVŠČINA	POTUJOČA KNJIŽNICA	VIPAVA	PODNANOS	DOBRAVLJE	SKUPAJ
1869	1115	194	79	7	3.264

Odpis knjižničnega gradiva v letu 2018

Odpisano gradivo postavljamo v Bukvarno v Ajdovščini in v Vipavi, kjer obiskovalci kupijo knjige ali zastarele letnike serijskih publikacij po simbolični ceni. Ponudimo ga šolskim knjižnicam, NUK-u in drugim knjižnicam, če menimo, da bi bilo gradivo zanje pomembno. Kar ostane na policah, ponudimo uporabnikom brezplačno.

S prenovo knjižničnega fonda bomo v prihodnje nadaljevali bolj intenzivno v vseh oddelkih.

DRUGE OPRAVLJENE NALOGE

Za potrebe Narodne in univerzitetne knjižnice ter Centra za razvoj knjižnic smo izdelali Statistične meritve o delu Lavričeve knjižnice in Meritve izpolnjevanja pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Centru za razvoj knjižnic v okviru Narodne in univerzitetne knjižnice smo posredovali spremenjene podatke za Razvid knjižnic.

Izdelali smo poročili za obračun nadomestila od dejanskega števila fotokopij, narejenih za prodajo fizičnim osebam v letu 2018 (1. In 2. polletje).

Za potrebe Ministrstva za kulturo smo pripravili Zaključno finančno in vsebinsko poročilo o izvedbi projekta nakupa knjižničnega gradiva v letu 2017 ter pripravili Letni načrt na kupa gradiva za leto 2019 (neposredni poziv Mk za nabavo...)

Izdelovali smo aktualne sezname kupljenega gradiva, podatki so bili sproti objavljeni na naši spletni strani.

Naši sodelavki Viktorija Kante in Zdenka Žigon sta v letu 2018 za nacionalni knjižničarski portal Dobreknjige.si skupno prispevali 32 novih vnosov (po 18 oziroma 14 vnosov), kar knjižnico uvršča na četrto mesto v Sloveniji. Lavričeva knjižnica je tudi na tretjem mestu po številu ogledov med vsemi slovenskimi knjižnicami, kar je lep uspeh – gre za knjigo Narkoman nikoli Simona Popovića iz Vipave. Naša sodelavka Viktorija Kante je na samem vrhu z najvišjim absolutnim številom vnosov.

OBDELAVA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V LETU 2018

V sistem vzajemne katalogizacije smo prispevali 74 zapisov, v bazo CONOR.SI pa 17.

MENTORSTVO

Prve tri mesece v 2018 smo nadaljevali z mentorstvom pripravnici-kandidatki, ki je konec leta tudi opravila strokovni bibliotekarski izpit. Pripravnštvo je financirala Občina Vipava, vendar pripravnice nismo zaposlili (ni stalnega finančnega vira).

Med poletnimi počitnicami sta preko projekta ajdovske občine Počitniško delo v Ajdovščini za dijake in študente v knjižnici delala ena dijakinja in en študent – tudi njima smo nudili mentorsko podporo. Sodelovali smo v CIRIUS-ovem projekt Program dodatnega usposabljanja za starejše učence, katerega cilj je vključevanje njihovih varovancev v zunanje delovno okolje; z njim le-ti pridobivajo delovne in socialne izkušnje. V prvi polovici leta sta nas z mentorico obiskovali dve gojenki, v drugi polovici pa ena. Sodelovanje bomo nadaljevali.

ODPRTOST KNJIŽNICE V LETU 2018

(Podrobni podatki v Prilogi)

Ure odprtosti knjižnice v 2018

Poslovni čas osrednje knjižnice in njenih enot je potrdil Svet zavoda.

Enote Ajdovščina, Vipava, Podnanos in Dobravlje so bile v letu 2018 odprte skupaj **3.425 ur**, ob upoštevanju Potujoče knjižnice (brez vožnje, torej takrat, ko je na terenu izvajala izposajo) pa skupno **4.013 ur**.

ODPRTOST 2018	dnevi	ure
AJDOVŠČINA	290	2.357
VIPAVA	140	636
PODNANOS	90	228
P K	120	588
DOBRAVLJE	51	204
Skupaj	571	4.013

V juliju in avgustu velja za vse oddelke poletni delovni čas. Poletni delovni čas je v veljavi zaradi koriščenja letnih dopustov in daljših odsotnosti zaposlenih, časovno razpršenega obiska uporabnikov (kot opozarjamo v poročilu, ima knjižnica glede na Standarde 3 strokovne delavce premalo, manjka tudi manipulant). Potujoča knjižnica v juliju in avgustu ne obratuje.

V poletnem času se izvajajo popravila in urejanje knjižničnega fonda, vzdrževalna dela in popravila ter servisni posegi na bibliobusu, napravah, strojni opreми in na stavbah.

Enote so odprte po naslednjih urnikih:

AJDOVŠČINA:	ponedeljek, torek, sredo, petek	9.00 do 18.00
	četrtek	10.00 do 18.00
	sobota	8.00 do 13.00

V letu 2018 je bila enota odprta 2.357 ur.

Oddelek je bil odprt 290 dni v letu - 6 dni na teden, 49 ur na teden. Z 49 urami osrednja knjižnica tedensko dosega 109 % z Uredbo zahtevane odprtosti.

VIPAVA:	ponedeljek	12.00 do 18.00
	sreda	15.00 do 18.30
	petek	12.00 do 16.00

Skupno je bil oddelek odprt 140 dni v letu - 3 dni v tednu, 13,5 ur na teden. V letu 2018 je bil odprt 636 ur.

PODANANOS:

sreda – 11.00 do 14.00 petek – 17.00 do 19.00

Oddelek je bil odprt 90 dni v letu - 2 dni v tednu, 5 ur na teden. V letu 2018 je bila enota odprta 228 ur.

DOBRAVLJE:

Tedenska odprtost enote je bila z začetkom 2017 podaljšana z 2,5 na 4 ure na teden. V letu 2018 je obratovala ob sobotah od 8.00 do 12.00. Zaradi podaljšanja je LKA pridobila del sredstev od MK. Enota je bila odprta 204 ure, 51 dni v letu.

POTUJOČA KNJIŽNICA

je bila v letu 2018 odprta skupaj z vožnjo 82 ur in 40 minut na mesec oz. **826 ur in 40 minut v celem letu** (v juliju in avgustu PK ne obratuje). **Brez vožnje** (vozilo na postajališču) je bila PK po razporedu **polno odprta 58 ur in 50 minut na mesec, kar v celem letu znes 588 ur in 20 minut.**

Zaradi vremenskih razmer PK ni šla na teren v enem primeru, zaradi zapore na cesti v enem primeru, zaradi okvare vozila v enem primeru (obisk je bil nadomeščen naknadno. slednji obisk je bil nadomeščen.

POJASNILO

Po uredbi (13.člen) je odprtost naslednja: Osrednja knjižnica – najmanj 45 ur na teden. (Osrednja knjižnica je odprta 49 ur oz. 109 % odprtosti glede na Uredbo)

Krajevna knjižnica: do 2000 prebivalcev – najmanj 4 ure tedensko; do 6000 prebivalcev: najmanj 15 ur tedensko; Bibliobus: 1 obisk strnjenih naselij dvakrat mesečno.

OBISK IN IZPOSOJA V LETU 2018

OBISK

V letu 2018 je knjižnico – v vseh enotah skupaj - obiskalo skupno 112.838 članov, ki si je na dom izposodilo 426.066 enot gradiva. **V primerjavi z letom poprej je bil skupni obisk višji za 3,62 %. Skupna izposoja je bila za 1,72 % višja.**

Opomba: podatki so razveseljujoči v primerjavi z letoma 2016 in 2017, ko je bil skupni obisk nižji za pol odstotka, obseg izposoje gradiva pa je zanihal navzdol za 10,67 %, največ v Ajdovščini. Oboje je bila tudi posledica dejstva, da je bila osrednja knjižnica zaradi prehoda na RFID sistem in inštalacijo zunanje knjižnomata zaprta za 10 delovnih dni.

Veseli dejstvo, da se je v letu 2018 povečal obisk za 22,53 % v enoti Dobravlje (od 2012 se je povečal za 3,6 krat). Opazno večji je bil obisk v Vipavi, za 9,45 % glede na leto poprej.

Ob višjemu skupnemu obisku pa iz statistike razberemo, da je obisk nekoliko padel na Potujoči knjižnici (PK), in sicer za 1,09 % (za 138 članov). Naj dodamo, da je doslej obisk na PK od leta 2012 dalje rasel, zato je vprašanje časa, kdaj bo dosegel vrh.

OBISKI ČLANOV	2016	2017	2018	razlika	%	
AJDOVŠČINA	80.920	79.889	82.572	2.683	3,36%	73,18%
VIPAVA	11.197	11.104	12.153	1.049	9,45%	10,77%
PODNANOS	4.235	4.100	4.169	69	1,68%	3,69%
P K	12.174	12.715	12.577	-138	-1,09%	11,15%
DOBRAVLJE	915	1.089	1.367	278	25,53%	1,21%
skupaj	109.441	108.897	112.838	3.941	3,62%	100,00%

Obisk članov v letu 2018 po enotah glede (primerjava z leti 2016 in 2017)

IZPOSOJA

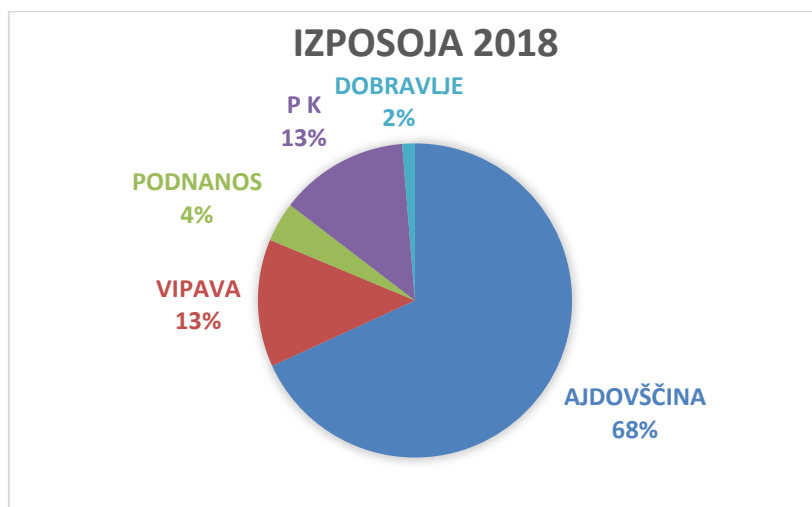
Podatki kažejo, da se je v letu 2018 povečala izposoja za **7.199 enot oziroma v knjižnici kot celoti za 1,72 %**. Vendar se je obseg izposoje znižal v dveh enotah - najbolj v Podnanosu, kjer je bilo izposojeno 2.664 enot gradiva manj oz. 13,26 %. Za 1.151 enot gradiva manj oz. za 1,99 % manj je bilo izposojenega na PK.

IZPOSTAVLJAMO

Naša ocena je, da je to »davek« na približno četrtno manj sredstev za nakup gradiva, ki ga beleži knjižnica v zadnjih petih letih (nižja sredstva pristojnega ministrstva, medtem ko sredstva s strani ustanoviteljev ostajajo nominalno na isti ravni). Kljub prizadevanju knjižnice, ki skuša povečati obrat v okviru izposoje med njenimi oddelki, je ponudba tako naslovov kot števila enot istega naslova razumljivo nižja. Zato se številni člani preusmerjajo v druge enote.

IZPOSOJA GRADIVA	2016	2017	2018	razlika	%	delež po oddelkih 2018
<i>s podaljšanji</i>						
AJDOVŠČINA	330.373	285.449	290.440	4.991	1,75%	68,17%
VIPAVA	52.310	50.951	55.949	4.998	9,81%	13,13%
PODNANOS	21.929	20.094	17.430	-2.664	-13,26%	4,09%
P K	60.471	57.825	56.674	-1.151	-1,99%	13,30%
DOBRAVLJE	3.817	4.555	5.580	1.025	22,50%	1,31%
skupaj	468.900	418.874	426.073	7.199	1,72%	100,00%

Izposoja gradiva po enotah, 2018

Prikaz izposoje v letu 2018 po enotah

Opomba:

pri številki 112.838 članov gre za COBISS-ovo zaznambo obiskovalca, ki si je izposodil gradivo. Dejanski obisk knjižnice je iz leta v leto večji: prebiranje časopisov, študij v knjižnici, obisk za kavo, brskanje po internetu, spremstvo člana oziroma obisk kulturnega dogodka, bralnega srečanja... Številka ne zajema niti šolskih skupin (po 30 mladih) in vrtcev, v sodelovanju z drugimi ustanovami ali projekti (npr. Ljudska univerza, Srednja šola Veno Pilon, Megakviz, Poletavci, poletne delavnice itd.

AKTIVNO ČLANSTVO, NOVI ČLANI, BRISANJE ČLANSTVA

NOVI ČLANI 2018

Lani je v knjižnico na novo pristopilo **789 novih članov**, kar je 83 oziroma 11,76 odstotka več kot v letu 2017.

Od tega je 33,3 % več novih članov v Dobravljah, 25,19 % na PK, 14,86 % v Vipavi in 11,35 % več v Ajdovščini. 10 novih članov (-45,45 %) manj kot leto poprej je bilo v Podnanosu.

Podatek je mogoče razumeti v luči že navedenega zmanjšane obsega sredstev za nakup novega gradiva, s tem tudi manjšega motiva za obisk enote, pa tudi zaradi neugodnega urnika. Ta je postal neprimeren kot posledica sprememb v izposojevalnih navadah v času krize: druge bolj oddaljene lokacije služb, še posebej mlajše generacije, in drugačnega (praviloma daljšega) delovnega časa članov.

NOVI ČLANI	2016	2017	2018	Razlika 2018	% glede na 2017	Delež novih čl. - skupno
AJDOVŠČINA	507	520	579	59	11,35%	73,38%
VIPAVA	51	74	85	11	14,86%	10,77%
PODNANOS	19	22	12	-10	-45,45%	1,52%
P K	93	87	109	22	25,29%	13,81%
DOBRAVLJE	2	3	4	1	33,33%	0,51%
skupaj	672	706	789	83	11,76%	100,00%

AKTIVNI ČLANI 2018

AKTIVNI ČLANI	2016	2017	2018	Razlika	%	Delež - skupno
AJDOVŠČINA	4.706	4.823	5.363	540	11,20%	63,59%
VIPAVA	903	1.025	1.067	42	4,10%	12,65%
PODNANOS	346	368	359	-9	-2,45%	4,26%
PK	1.446	1.434	1.472	38	2,65%	17,45%
DOBRAVLJE	124	200	173	-27	-13,50%	2,05%
skupaj	7.526	7.850	8.434	584	7,44%	100,00%
*šteto le 1x	5.705	5.866	6.175	309	5,27%	
<i>po podatkih »Izum« šteto le 1x</i>						

BRISANJE NEAKTIVNIH ČLANOV 2018

Na podlagi 15. člena Zakona o knjižničarstvu in 21. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) je bil tudi v letu 2018 večkrat izveden postopek brisanja podatkov o neaktivnih članih Lavričeve knjižnice Ajdovščina (torej članov, ki knjižnice v zadnjem letu niso obiskali niti enkrat in si niso izposodili nobene enote gradiva).

V letu 2018 je bilo na podlagi zakona iz članstva Lavričeve knjižnice Ajdovščina brisanih 438 neaktivnih članov.

Postopek brisanja podatkov je bil izveden za vse neaktivne člane Lavričeve knjižnice, pri katerih je poteklo več kot leto dni po zapadlem članstvu in le ti do knjižnice nimajo več nobene obveznosti. Postopek je bil izveden za vse oddelke Lavričeve knjižnice: Ajdovščina, Vipava, Podnanos, Dobravlje in Potujoča knjižnica.

	Ajdovščina	Vipava	Podnanos	Dobravlje	Potujoča	skupaj
16.01.	25	7	2	0	3	37
22.03.	96	9	5	0	15	125
28.08.	223	21	5	0	27	276
skupaj	344	37	12	0	45	438

IZPOSTAVLJAMO

V letu 2017 je v vseh enotah obiskalo Lavričevo knjižnico **112.838 članov**, ki si je izposodilo skupaj **426.066 enot gradiv**: knjig, dvd-jev, cd-jev, igrač in drugega.

Od tega je **OSREDNJO KNJIŽNICO V AJDOVŠČINI** obiskalo **82.572 članov** – to je toliko, kot bi vsak prebivalec občin Ajdovščina in Vipava vstopil vanjo **3,3-krat**.

V povprečnem delovnem dnevu je osrednjo knjižnico obiskalo 317 članov. To pomeni, da 35 članov (35,2 člana) vstopi v knjižnico v eni uri. Zaposleni jim pomagajo pri iskanju, podaljševanju, rezervacijah, jim svetujejo, opravijo transakcije..., sočasno pa pomagajo tudi drugim uporabnikom z informacijami, dostopu na omrežje, do interneta, nalaganju e-knjige...

Ob upoštevanju izposoje dnevnega časopisja in revij v čitalnici (ocena 40.000) so si uporabniki v letu 2018 izposodili skupno **446.066 enot knjižničnega gradiva**.

Številni člani so začeli uporabljati **notranji knjigomat** za izposajo in **zunanji knjigomat** za 24-urno vračanje gradiva **v osrednji knjižnici v Ajdovščini**. Knjigomata se je za izposajo, podaljšanje, rezervacijo in vračanje gradiva poslužilo 19.619 članov, od tega 16.734 v Ajdovščini in 2.885 v **Vipavi** (v uporabi od leta 2014). S pomočjo notranjega knjigomata je bilo v letu 2018 izposojenih na dom skupno 31.228 enot gradiva (25.887 v Ajdovščini, kar je nekoliko manj kot leto poprej, in 5341 v Vipavi).

Zelo je postalo priljubljeno vračilo gradiva s pomočjo zunanjega knjigomata za 24-urno vračanje v Ajdovščini. V letu 2018 je bilo na ta način vrnjenih 45.322 enot. Nakup knjigomata je bila nedvomno izjemno dobra odločitev, saj je dvignila knjižničarsko uslugo in dobrobit za člane na višjo raven. Brez notranjih knjigomatov v Ajdovščini in Vipavi ter zunanjega knjigomata v Ajdovščini bi bile konice neznosne. To je bilo izrazito vidno v času zastojev zunanjega knjigomata. Dodajamo, da je finski proizvajalec odpravil tehnične napake, ki so se pokazale v času začetne uporabe, ter nadgradil programske nastavitve, s katerimi knjižnica učinkovito upravlja z napravo.

Opomba:

Knjigomati za vračanje (Vipava in zunanji v Ajdovščini) prinašajo pomembno korist za člane, ki se tako izognejo čakalnim vrstam. Zaposleni seveda morajo odloženo gradivo pregledati in znova postaviti na police. Tehnologija ne nadomešča zaposlenih, jim je le v pomoč. Predvsem pa dviga kakovost izposoje!

OPAŽANJA IN POUDARKI

Že v poročilu za prejšnji dve leti smo opozorili na spremembe v izposojevalnih navadah članov. Te so posledica sprememb v zaposlitvah (lokacija službe, prometne povezave, varstvo otrok itd) predvsem v času krize. Ta sovпада z zmanjševanjem finančnih sredstev za nakup knjižničnega gradiva, kar se posledično odraža v obisku in izposoji.

Povečuje se tudi število transakcij zaradi podaljšav.

Med spremembami je potrebno izpostaviti večjo uporabo storitve Moja knjižnica, kar je pozitivna sprememba. S pomočjo storitve član išče in si rezervira gradivo, ne le v »svoji« temveč tudi v drugih enotah. Če željene knjige ne najde v »svoji« enoti, si jo rezervira in izposodi v drugi. Posledica pa je manjša izposoja gradiva v manjši enoti, v tem primeru Podnanos (kot smo navedli, gre tu še vpliv lokacije zaposlitve, daljšega delovnega časa uporabnikov in urnika knjižnice). Posebnost so Dobravlje, ki so odprte ob sobotah tudi v juliju

in avgustu. Članstvo je ugotovilo, da je tu mogoče najti gradivo, ki je v drugih enotah ves čas v obtoku, zato se tu zvišujeta obisk in izposoja.

Na neposreden obisk v knjižnici je nekoliko vplivala odločitev o podaljšavi roka izposoje za revije in neknjižno gradivo (dvd, cd) ter izenačitev izposoje z drugim gradivom. Za uporabnika je to bolj pregledno, je pa obisk zaradi vračanja statistično manjši, enako obrat gradiva.

Večja je izposoja elektronskih knjig – 938 izposoj.

Po odpravi tehničnih težav (nekaj zastojev, od tega eden daljši) in programski dopolnitvi s strani finskega proizvajalca se je uporaba zunanjega knjigomata za 24-urno vračanje v osrednji knjižnici v letu 2018 še povečala.

MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA

Obseg medknjižnične izposoje, preko katere pridobivamo za člane gradivo iz drugih knjižnic po Sloveniji in iz tujine, gradivo iz svojega fonda pa posojamo drugim, se je v minulem letu nekoliko povečal. V primerjavi z letom 2017 je bilo več naročenih knjig za LKA, manj scanov (skeniranih gradiv).

Uporabniki naročajo predvsem študijsko gradivo, ki ga Lavričeva knjižnica nima ali je izposojeno, in obratno. Gradivo je praviloma mogoče dobiti že v enem dnevu od naročila, kar je za uporabnika zelo ugodno.

	MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA 2018		
	Naročeno za LK	Izposojeno iz LK	Skupaj
KNJIGE	222	75	297
FOTOKOPIJE	3	0	3
SCANI	33	2	35
CD	0	0	0
DVD	0	0	0
NEREALIZIRANO /e- dostop	6	0	6
SKUPAJ	264	77	341

E-KNJIŽNICA V LETU 2018

Tudi v letu 2018 se je uporaba elektronskih storitev naše knjižnice povečevala.

Obisk spletne strani je v letu 2018 dosegel **67.664 obiskov**.

Spletna stran poskuša slediti potrebam uporabnikov in daje več možnosti, da sporočajo svoje želje in predloge s pomočjo kontaktnih obrazcev, obrazcev za nakup gradiva, itd. Uporabniki lahko iščejo po novo nabavljenem gradivu, čigar seznam se samodejno posodablja v povezavi s katalogom COBISS/OPAC. Preko spletne strani je mogoče tudi naročanje na e-

novice knjižnice in pošiljanje novic naročnikom. Zaradi posodobitve predloge in vtičnikov smo imeli nekaj težav z delovanjem in izgledom same strani. Večina težav je bilo že odpravljenih. V letu 2019 bomo morali zaradi ukinjanja GVS gostovanja pri Arnesu spletno stran prenesti k drugemu ponudniku gostovanja.

Konec 2017 je začelo delovati **literarno spletišče Burjač** (www.burjac.si), ki je namenjeno objavljajanju in prebiranju kratke proze. Zaradi hekerskega vdora v mesecu oktobru 2018 je bila stran kompromitirana v tolikšni meri, da je bilo potrebno iti v izdelavo nove. Nova stran bo zaživela konec februarja 2019.

Knjižnica dejavno uporablja svojo **stran na družbenem omrežju Facebook**. Konec leta 2018 je imela FB stran knjižnice 1.120 sledilcev.

V letu 2018 smo ustvarili in začeli uporabljati tudi **profil na družbenem omrežju Instagram**.

Elektronske baze podatkov omogočajo uporabnikom knjižnice, da pridejo do koristnih podatkov z raznih strokovnih in znanstvenih področij. Omogočen je oddaljen dostop do večine baz podatkov, kar za člane pomeni precejšnjo prednost, saj lahko s pomočjo uporabniškega imena in gesla (to je identično uporabniškemu imenu in geslu za storitev "Moja knjižnica"), do baz dostopajo preko povezav na naši spletni strani povsod, kjer je na voljo povezava z internetom. Zaradi drugačne metodologije štetja sej pa so podatki težko primerljivi s prejšnjimi leti.

Članom nudimo možnost **elektronskega obveščanja** o stanju njihovega izposojenega gradiva. Obveščamo jih o skorajšnjem poteku roka izposoje in prispelem rezerviranem gradivu. Člani se lahko odločijo za prejemanje obvestil preko e-pošte (4.518 uporabnikov obveščamo o skorajšnjem poteku roka izposoje) ali preko mobilnega telefona v obliki SMS sporočil (213 uporabnikov obveščamo o skorajšnjem poteku roka izposoje).

Poleg tega preko sistema COBISS pošiljamo **tudi splošna obvestila o dogajanju v knjižnici**. Splošna obvestila preko e-pošte trenutno prejema 2.030 članov knjižnice. Preko novičnika naše spletne strani pa obvestila, po ponovnem potrjevanju zaradi skladnosti z GDPR, prejema 140 naročnikov.

S pomočjo storitve **"Moja knjižnica"** lahko člani knjižnice v sistemu COBISS+ z

E-vir	ŠTEVILO SEJ	SKUPAJ OGLED OV
IUS INFO in FIND	96	733
PRESSREADER	1.048	1.157
EBSCOHOST	568	1.620
BRITANNICA LIBRARY	229	32.103
	ŠTEVILO PRIJAV	ŠTEVILO ČLANOV
Oddaljen dostop do e-virov	340	71

uporabniškim imenom (številko članske izkaznice) in osebnim geslom dostopajo do svojega računa, na katerem lahko spremljajo stanje izposojenega gradiva, podaljšujejo rok izposoje in naročajo oz. rezervirajo gradivo v knjižnici. V letu 2018 je bilo s strani članov opravljenih **27.300 transakcij**. Sredi leta 2018 je sistem COBISS+ v celoti

nadomestil COBISS/OPAC. Uporabnikom je nov sistem povzročil nekaj težav, saj je slabše pregleden in kompleksnejši od starega COBISS/OPAC-a, predvidevamo da je število transakcij preko servisa Moja knjižnica tudi zato letos nekoliko manjše.

Knjižnica omogoča uporabnikom **uporabo javno dostopnih računalnikov knjižnice z dostopom do interneta**. Knjižnica od konca leta 2013 uporablja poseben sistem za administracijo javnih računalnikov **KIOSKLIB**.

V letu 2018 smo v Ajdovščini zabeležili 97 različnih uporabnikov in 740 prijav na računalnike v sistemu KIOSKLIB. K temu je potrebno prišteti še uporabo računalnikov, za katere nimamo natančnih podatkov o njihovi uporabi. To so: računalnik v središču za samostojno učenje (ocena za 2018, povprečno 1,5 uporaba dnevno, to je 435 v letu), 2 računalnika v knjižnici Vipava (35 uporab), 1 računalnik v knjižnici Podnanos (5 uporab) in 1 računalnik v izposojevališču Dobravlje. Skupna ocena uporab javnih računalnikov v letu 2018 je **1.220**.

V zadnjih letih je opazen trend zmanjšanja uporabe računalnikov. Vse več gospodinjstev je opremljenih z računalniki, ki imajo povezavo z internetom, povečuje se tudi uporaba pametnih telefonov in ostalih naprav s katerimi posamezniki dostopajo do svetovnega spleta in različnih aplikacij. Tudi zaradi tega pa se povečuje uporaba brezžičnih omrežij v knjižnici.

Brezžična omrežja so na voljo v oddelkih knjižnice v Ajdovščini, Vipavi in Podnanosu.

Brezžično omrežje Libroam/Eduroam lahko uporabljajo člani knjižnice z uporabniškim imenom in geslom za servis "Moja knjižnica" v Ajdovščini, za obiskovalce, ki niso člani knjižnice pa je na voljo brezžično omrežje za goste.

Razpredelnica:

Storitev/število uporabnikov	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dostop do interneta v knjižnici	2.908	2.850	1.719	1.936	?	3.837	3.442	2.030	1.472*	1.220*
"Moja knjižnica"	11.627	14.982	19.466	23.390	22.575	23.439	25.682	26.025	27.450	27.300
Spletna stran knjižnice (število obiskov)	20.428	25.225	33.741	35.322	36.184	48.297	56.531	55.560	68.438	67.664

PRIREDITVE ZA ODRASLE

V letu 2018 je Lavričeva knjižnica v Ajdovščini, Vipavi in na Slapu pri Vipavi izpeljala številne kulturne dogodke tako v okviru prireditev za odrasle kot v okviru domoznanske in drugih dejavnosti. Za projekte, študijske in bralne krožke ter izvedbo dogodkov so skrbeli **Artur Lipovž**, **Zdenka Žigon**, **Viktorija Kante**, **Marija Bajc** s pomočjo sodelavcev **Matjaža Stibilja**, praktikantke **Ivane Tutuš** in javnih delavk **Adrijane Černigoj** in **Špele Benčič**.

Kot redna zunanja strokovna sodelavka je v pripravi in izvedbi nekaterih dogodkov sodelovala **Ivana Slamič**. En dogodek je sooblikovala **Majda Malik** z Domačije Malik na Slapu, s katero smo sodelovali.

Posebej velja omeniti Večer poezije v tujih jezikih, ki so ga izpeljali dijaki in profesorji Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina, v nadaljevanju pa je bilo nadgrajeno s

* Število uporabnikov računalnikov je ugotovljeno na podlagi ocene za krajevne knjižnice Vipava, Podnanos, Dobravlje in računalnika v SSU-ju.

potopisnim predavanjem o poti po Avstraliji nekdanje profesorice Sonje Škvarč. Dogodek je usklajevala **Marija Bajc**.

Dogodek posebne vrste je bila prireditev Zaigraj kamišibaj v dveh izvedbah (za otroke, 80 obiskovalcev) in za odrasle (49 obiskovalcev), usklajevala ga je **Zdenka Žigon**.

V letu kulturne dediščine je bil izpeljana tudi delavnica obujanje kulturne dediščine z mag. Melito Lemut Bajec in dr. Jasno Fakin Bajec. Rezultat delavnice je bila novoletna okrasitev knjižnice v Ajdovščini. Dogajanje je usklajevala **Marija Bajc**.

PRIREDITVE IN PROJEKTI ŠIRJENJA BRALNE KULTURE

(Bolj podrobno v Prilogi)

Lavričeva knjižnica Ajdovščina je v letu 2018 izvajala že **uveljavljeni program** širjenja bralne kulture s številnimi dogodki in z vrsto projektov, med katerimi izpostavljamo Beremo v naročju staršev.

Kulturne dogodke za odrasle smo pripravili v enotah v Ajdovščini in Vipavi, pa tudi »na terenu« - na Slapu pri Vipavi, v Vipavskem Križu, na Ustju (filmska projekcija) ter v Kromberku pri Gorici.

Predstavitve knjig, literarna srečanja, predavanja, razstave 2018

Knjižnica namenja vzpodbujanju bralne kulture in spoznavanju fonda knjižnice številne dogodke: predstavitve knjig, literarne večere, priložnostne razstave in druge prireditve.

Tako smo v letu 2018 v Ajdovščini in v Vipavi pripravili skupno 33 prireditev, kulturnih dogodkov, predavanj, srečanj ipd. Udeležilo se jih je 1.525 obiskovalcev, od tega se je 6 dogodkov udeležilo 189 obiskovalcev na območju občine Vipava, 1.336 na območju občine Ajdovščina in izven nje. Dogodke je usklajeval **Artur Lipovž**.

(Podrobneje v prilogi).

Dodajamo, da je Lavričeva knjižnica v letu 2018 odprla vrata tudi dogodkom društva Hospic (3 srečanja) ter Društvu ozdravljenih alkoholikov Vipava - predavanje, v knjižnici sta gostovali tudi dva glasbena koncerta v okviru Jesenskih serenad, ki jih pripravlja ZKD Ajdovščina, skupaj 199 obiskovalcev.

Študijski krožki in bralna srečanja 2018

V Lavričevi knjižnici Ajdovščina že vrsto let potekajo številni bralni krožki in bralna srečanja, ki imajo namen spodbujati k branju, spoznavati knjižnični fond knjižnice (in s tem spodbujati uporabnike k izposoji gradiva, ki sicer ni tako pogosto izposojeno) in popularizirati dela slovenskih knjižnih ustvarjalcev. Posebnost teh bralnih krožkov je, da delajo predvsem z ranljivimi skupinami (ŠENT, VDC, domovi za starejše...)

Že dolgo tradicijo imata prepoznavni študijski krožek Beremo v naročju staršev in knjižna srečanja ob kavici. V letu 2018 je bilo izpeljanih **100** bralnih **srečanj**, krožkov in drugih oblik, ki se jih je udeležilo skupaj **1.363 udeležencev** iz institucionalnega varstva ter posameznikov.

Za študijske krožke, bralna srečanja in druge projekte je skrbela **Zdenka Žigon**.

Knjižna srečanja ob kavici

Bralni krožek je namenjen odraslim. Ob prijetnem druženju in kavici se seznamimo z raznovrstnim knjižničnim gradivom, ki ga hrani naša knjižnica. V bistvu gre za promocijo knjižničnega fonda in za spodbujanje bralcev, da posegajo po raznovrstnem gradivu, ki ga nudi knjižnica. Dve srečanji sta namenjeni tudi predstavitvi strokovne in leposlovne domoznanske literature prejšnjega leta. Srečanje se odvija na določeno temo (npr. predstavitev del določenega avtorja, gradivo o prvi vojni, ...) Obiskujejo ga največ upokoenci in brezposelni.

23. januar 2018: domoznanstvo 2017 – strokovna literatura
14. februar 2018: Zgodovina vsakdanjega življenja
20. marec 2018: Slovenske igralk
17. april 2018: 7. april – Dan zdravja- znani zdravniki naših krajev
22. maj 2018: Slovenska narečja
12. junij 2018: Spoznavajmo Banjšice
18. september 2018: Vinorodna Vipavska
16. oktober 2018: 100 letnica smrti Stanislava Škrabca
20. november 2018: Ciril Zlobec
18. december 2018: Alojz Rebula

PRISTAN Vipava in Dom starejših občanov Ajdovščina:

Vsak mesec se v Centru starejših Pristan v Vipavi in v Domu starejših občanov – DSO v Ajdovščini srečujemo pri bralnem krožku. Bralni krožek spodbuja stanovalce k druženju, medsebojnemu spoznavanju, motivira jih k pripovedovanju in hkrati spoznavanju različnih tem oz. odlomkov iz slovenske literature in ima poleg socializacijskega vidika tudi terapevtski učinek. Tako pomaga pri ohranjanju njihovih mentalnih sposobnosti in jim nudi kvaliteto preživljanje prostega časa.

V letu 2018 smo prebrali knjigo Mirelle Besednjak: Roža med trni in Wande Newby: Moja dežela in moji ljudje

prebivalci obeh domov za starejše so sodelovali tudi v projektu Primorci beremo 2018. Dostavili smo jim kolekcijo knjig avtorjev, ki so bili v seznamu Primorci beremo 2018.

V Pristanu Vipava se je projekta udeležilo 5 bralk, zaključile so ga 3 bralke. v DSO Ajdovščina je projekt zaključilo 6 bralk, vse so prejela priznanja. Priznanja PB 2017 smo v DSO Ajdovščina podelili na njihovi praznični zabavi 19. decembra v Domu, iz Pristana pa so prišle na podelitev priznanj v Lavričevo knjižnico 4. decembra 2018.

Večerno branje

Za potrebe obeh domov za starejše smo v večjem tisku pripravili ***ljubezensko pravljico Ivana Cankarja Milan in Milena*** in roman ***Danila Lokarja Leto osemnajsto***.

DSO: ureditev domske knjižnice

Za potrebe ureditve domske knjižnice smo DSO Ajdovščina darovali 290 izbranih knjig, ki smo jih nabrali iz naše knjižnice, iz knjižničnih darov in nekaj iz darov avtorjev. Pripravili smo jim tudi portrete znanih slovenskih pisateljev in pisateljic, da so jih uokvirili in postavili po knjižnici.

Beremo s ŠENTom

Bralna srečanja z varovanci dnevnega centra ŠENT (Slovensko združenje za duševno zdravje) iz Ajdovščine so se odvijala tedensko čez celo leto, z izjemo poletnih mesecev. V spomladanskem delu smo prebirali knjigo Ultramaratonec: izpovedi neustavljivega nočnega tekača avtorja Deana Karnazesja in gostili našega maratonca **Branka Lavrenčiča**. V jesenskem delu leta pa smo prebirali knjigo Branka Gradišnika: Strogo zaupno po Irskem. V decembru smo gostili Mojco Krapež, ki je bila avgusta 2018 križem kražem po Irski.

Med prebiranjem knjige smo se posluževali tudi drugih virov (leksikonov, atlasov, enciklopedij, slovarjev), da smo lahko bolje spoznali prebrano, udeleženci so pripravili različne besedne in jezikovne orehe (rebuse, premetanke...), ob koncu prebrane knjige smo na njeno temo reševali skrito križanko. Tako navajamo udeležence na uporabo tovrstnih pripomočkov, med prebiranjem pa jih tudi spodbujamo, da povedo svoje mnenje o prebranem.

S ŠENT-om smo se tudi vključili v projekt Primorci beremo 2018 in osvojili bralno priznanje.

VDC Ajdovščina in VDC Vipava

V obeh VDC-jih se bralna srečanja odvijajo v okviru šolskega leta od septembra do junija. Prebiramo krajše odlomke ali kratke zgodbe v glavnem iz slovenskih leposlovnih del. Udeležence spodbujamo, da ob prebranem tudi sami povedo svoje zgodbe, svoje dogodivščine. Tudi pri njih bralna srečanja spodbujajo k druženju, medsebojnemu spoznavanju, motivirajo jih k pripovedovanju in hkrati spoznavanju različnih tem oz. odlomkov iz slovenske literature in ima poleg socializacijskega vidika tudi terapevtski učinek.

V letu 2018 smo prebirali dela Leopold Suhodolčan: Mornar na kolesu, Polonca Kovač: Pet kužkov išče pravega, Petra Likar: Agencija brez panike

KNJIGOŽUR

Za popestritev in potrebe animiranja bralcev - varovancev v VDC smo že drugo leto pripravili projekt **KNJIGOŽUR**. Koordinatorica je poiskala knjige, primerne za to ciljno skupino in po nasvetu njihove mentorice dodala nekaj slikopisov in slikanic z velikimi črkami. Tako je bilo letos na seznamu 11 leposlovnih del, 10 del iz mladinske strokovne literature in 3 pesniške zbirke. zbirko smo v posebnem zabojčku postavili v VDC v Ajdovščini in VDC v Vipavi. Pripravili smo 8- stransko zgibanko, od tega je 6 strani namenjenih bralcu, da tja napiše ali nariše kaj o knjigi, ki jo je prebral s seznama. S temi knjigami se srečujejo tudi na mesečnih srečanjih.

Zaključek Knjigožura je bil v Lavričevi knjižnici v Ajdovščini, ko smo vsem sodelujočim podelili priznanja. Gledališče Bičikleta (Brigita Leban) je za njih odigralo predstavo Bonton za male lumpe. Zaključili smo s podelitvijo priznanj vsem 28 sodelujočim in tudi mentoricama Matejki Štrukelj in Snežani Marc, ki sta tako v Ajdovščini kot v Vipavi varovance spodbujali k branju.

Beremo v naročju staršev 2018

Bralni krožek **Beremo v naročju staršev** je namenjen staršem na starševskem dopustu. Namenjen je razvijanju družinske pismenosti, torej razvijanju različnih spretnosti pri otroku v

predopismenjevalnem obdobju. Na desetih srečanjih se starši seznaniijo z otrokovimi prvimi koraki v svet pravljič, likovni in glasbeni svet, z otrokovimi prvimi glasovi in besedami in razvojem otrokovih motoričnih spretnosti.

V letu 2018 smo program izvedli že desetič. Na zaključnem srečanju smo podelili spominske mape z zapisi vseh predavanj, opisi vsebin izobraževalnih DVDjev in napotki za branje v družini. Posebnost letošnjega srečanja je bila udeležba staršev, ki imajo že drugega ali tretjega otroka, staršev iz različnih krajev zgornje Vipavske doline.

Program srečanj 2018

11. oktober 2018: Uvodno srečanje. Z igro do pismenosti: Kaj lahko družine storimo za pismenost svojih otrok

18. oktober 2018: Z igro do pismenosti: Povej mi zgodbo

23. oktober 2018: likov. pedag. Silva Karim: Prvi koraki otroka v likovni svet

25. Oktobra 2018: Z igro do pismenosti: Moje prve črke

8. november 2018: Z igro do pismenosti: Naš malček šteje

15. november 2018: logopedinja Hermina Bavčar: Igram se z glasovi (Prvi otrokovi glasovi in besede)

22. november 2018: spec. sist. psihot. Nina Baša: Moj otrok je odnosno bitje

29. november 2018: logopedinja Hermina Bavčar: Spretni prstki (Razvoj motorike pri otroku)

6. december 2018: glasbena pedagoginja Bernarda Paškvan: Prvi koraki otroka v glasbeni svet. Zaključno srečanje

Koordinatorica projekta Beremo v naročju staršev Zdenka Žigon je imela 10. septembra 2018 na Kongresu Bralnega društva Slovenije nastop, v katerem je podrobneje predstavila projekt, ki se odvija že 10 let.

Študijski krožki in bralna srečanja 2018 v številkah: SKUPAJ

Beremo v naročju staršev	10 x	120 (+110 otrok)
Beremo z VDC Vipava	10x	100
Beremo z VDC Ajdovščina	10x	140
Beremo s ŠENTom	29x	124
Pristan	12x	122
DSO	12x	240
<u>Knjižna srečanja ob kavici</u>	<u>10x</u>	<u>140</u>
skupaj	93x	986 (+110 otrok) obiskovalcev

Primorci beremo 2018

Tudi letos so se bralci vseh enot Lavričeve knjižnice (Ajdovščina, Vipava, Podnanos, Dobravlje in Potujoča knjižnica) v velikem številu odzvali na povabilo knjižničark in knjižničarjev ter posegali po predlaganih avtorjih in njihovih delih. V to bralno značko za odrasle, ki je ena bolj prepoznavnih v Sloveniji, so se vključili tudi stanovalci Doma starejših občanov v Ajdovščini, Centra starejših Pristan v Vipavi in uporabniki dnevnega centra ŠENT. Branju se je pridružilo kar 167 bralcev, 140 jih je projekt tudi zaključilo. To pomeni, da so

prebrali vsaj šest knjig izbranih slovenskih avtorjev, od tega pet proznih del in eno pesniško zbirko. Vsega skupaj so prebrali 1.365 slovenskih leposlovnih knjig.

Projekt smo zaključili s slovesno podelitvijo priznanj in knjižnih nagrad 4. decembra 2018. Letošnja gostja je bila novinarka in pisateljica **Mojca Širok**. Prejemnicam priznanj iz DSO smo priznanja in knjižne nagrade podelili na njihovi novoletni prireditvi 19. decembra v Domu.

	Št. vseh sodelujočih	zaključili	Število prebranih knjig
Ajdovščina	83	63	693
Vipava	26	23	205
Podnanos	15	13	104
Potujoča	36	34	315
Dobravlje	7	7	48
skupaj	167	140	1.365

Prispevanje na portale Dobreknjige.si in Primorci.si

Predvsem domoznanske vsebine, pa tudi sicer knjige slovenskih avtorjev, promoviramo s prispevki na portalih: Primorci.si in Dobreknjige.si. Za slednjega so sodelavke pripravile zapise za 32 knjig, kar uvršča LKA na sam vrh po obsegu sodelovanja.

Primorci.si	12 vnosov
Dobreknjige.si	32 vnosov (dve sodelavki)

Sodelovanje z drugimi ustanovami

Lavričeva knjižnica je v 2018 sodelovala s številnimi ustanovami, podjetji in posamezniki tako na strokovno-programskem kot na drugih področjih. Sodelovali smo z naslednjimi:

Društvo Matija Vrtovec

KS Podraga: strokovna in druga pomoč pri oživitvi krajevne knjižnice (150-letnica), nadaljevanje

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica

Društvo **Beremo s tačkami**, Nova Gorica

Ljudska univerza Ajdovščina: biblioandragoške ure

Goriški muzej: sodelovanje pri projektu industrijske dediščine

Mestna knjižnica Ljubljana – MKL: organizacija projekta Poletavci za spodbujanje poletnega branja osnovnošolcev

Fructal in Mlinotest Ajdovščina: sodelovanje pri zaključni prireditvi projekta Poletavci

Tosla d.o.o., izvedba projekta Poletavci 2018

Zavod za varstvo kulturne dediščine, Enota Nova Gorica: predstavitev delovanja na našem območju

Društvo **MOST** – ob več priložnostih

Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina – predstavitev projekta Erasmus+, dijakinje predšolske vzgoje sodelujejo v pravljičnih urah

Domačija Malik, Slap

Vrtec Ajdovščina

Osnovni šoli Danila Lokarja in Šturje

KNJIGE NA BAZENU

V letu 2018 smo nadaljevali projekt Knjige na bazenu. Ponudbo smo tudi v lanskem letu obogatili.

KNJIŽNICA OB HUBLJU

V letu 2018 je peto leto zapored potekala poletna knjižnica ob Hublju. Po ureditvi obrežja Hublja in posebnega prostora ob knjižnici postaja zanimiva za mimoidoče, ki jim ponudimo dnevno časopisje, revije, knjige različnih žanrov. Obiskovalci se zaustavijo tudi na klepetu. Zraven je tudi hiška Knjige mimobežnice. Z občino Ajdovščina se dogovarjamo, da bi okolico še bolje uredili.

OSTALE PRIREDITVE, RAZSTAVE IN DRUGI DOGODKI

Med letom smo v osrednji knjižnici in v knjižnicah Vipava in Podnanos - izpeljali priložnostne razstave knjižnega gradiva ob različnih dogodkih, mednarodnih dneh ipd.

V letu 2018 smo že tretjič sodelovali z Društvom Matija Vertovec in ob Vertovčevem pohodu ponudili udeležencem v nakup prepis Vrtovčevega dela Vinoreja.

BIBLIOPEDAGOŠKO IN BIBLIOANDRAGOŠKO DELO

Tudi v letu 2018 je imelo posebno mesto v dejavnosti knjižnice bibliopedagoško in biblioandragoško delo. To se odraža v projektih, krožkih in srečanjih ter v obiskih in delavnicah.

Lavričeva knjižnica skrbi za spominsko sobo pisatelja Danila Lokarja, ki je urejena v Lokarjevi hiši; v hiši deluje tudi Lokarjeva galerija. Strokovni delavci knjižnice nudijo ogled in vodstvo organiziranim skupinam in posameznikom po pisateljevi zbirki in razstavi.

Največkrat so to skupine šolskih otrok. Skupaj je sobo obiskalo 8 skupin - 165 obiskovalcev.

Lokarjeva soba:

1. februar 2018: OŠ Šturje	3 skupine	45 obiskovalcev
1. marec 2018: Socialna aktivacija (LU)	1 skupina	14 obiskovalcev
21. marec 2018: OŠ Col	1 skupina	26 obiskovalcev
5 april 2018: obiskovalke na željo		4 obiskovalke
5. julij 2018: Kako je Danilo Lokar preživel počitnice?		11 obiskovalcev
12. oktober 2018: OŠ Dobravlje	2 skupini	55 obiskovalcev
14. november 2018: UŽO Sežana	1 skupina	10 obiskovalcev
8 skupin		165 obiskovalcev

Počitniška delavnica*:

5. julij 2018: Kako je Danilo Lokar preživel počitnice?	11 udeležencev
12. julij 2018: Rimska Castra	16 udeležencev
19. julij 2018: Zanimivosti Šturij	17 udeležencev

*Skupaj 44, všteto pri statistiki za mladinsko dejavnost (kupaj z Gledališčem Bičikleta).

Bibliopedagoško in biblioandragoško delo v letu 2018 v številkah - SKUPAJ

ŠK in bralna srečanja:	93 krat	1096 (986 odr.+110 otrok)
Ljudska univerza Ajdovščina	1	100
Primorci beremo 2018	7 (5enot + DSO, Pristan)	167 vseh sodelujočih
Skupaj:	100	1.363

KULTURNI DOGODKI IN BRALNI PROJEKTI V LETU 2018 SKUPAJ

Lavričeva knjižnica Ajdovščina je v letu 2018 pripravila skupaj 133 literarnih večerov in drugih kulturnih dogodkov, ki se jih je udeležilo skupno 2.888 ljudi.

Dogodki so potekali v osrednji in v knjižnici v Vipavi, pa tudi drugod (Vipavski Križ, Ustje, Slap, Kromberk), v domovih starejših v Ajdovščini in Vipavi, v VDC-jih Ajdovščina in Vipava, CIRIUS-u, v Lokarjevi spominski sobi, na ulicah Ajdovščine in še kje.

Številke kažejo, da knjižnica opravi veliko izobraževalnega dela in tako gradi znanje občanov in občanov. Delo se odraža tudi na socialnem področju.

OBJAVE IN PRISPEVKI O DOGODKIH V KNJIŽNICI V MEDIJIH

V letu 2018 smo prispevali številne zapise o dogodkih in predstavitev v knjižnici, predvsem za lokalni časopis. Informacije o knjižnici in njenih enotah so posredovali javnosti tudi regionalni in nacionalni časopisi, radijske in televizijske postaje, TIC-i in spletni portali. Mediji so LKA omenjali tudi v povezavi z različnimi oblikami sodelovanja z drugimi.

Knjižnica objavam ne sledi sistematično s klipingom. V prilogah so zato le nekatere objave.

PRIREDITVE ZA MLADINO

V dejavnost za mladino so v LKA kot koordinatorke vključene **Martina Zalar** (pravlјice, Knjižnica na obisku, Mega-kviz, Tačke pomagačke), **Jasmina Česnik Ušaj** (projekt Rastem s knjigo), **Alenka Furlan** (Rastem s knjigo, Poletavci) ter **Hilarija Kete** (pravlјice na PK). Pri različnih oblikah dela: delavnicah, dogodkih in prireditvah so pomagali oz. sodelovali **Marija Bajc**, **Vera Božič**, **Matjaž Stibilj**, **Zdenka Žigon**, **Viktorija Kante**, **Artur Lipovž**, **Jožica Bizjak**, javni delavki **Adrijana Černigoj** in **Špela Benčič** ter prostovoljci **Klavdija Štrancar**, **Sara Premrn** in **Teo Harle**. Vsi strokovni delavci pišejo Uganke meseca.

Ura pravlјic

Pravlјice so potekale v naslednjih dneh

Ajdovščina	sreda	ob 17.00 (od decembra ob 18.00)
Vipava	sreda	ob 17.00 (januar-maj
	ponedeljek	ob 17.00 (oktober-december)
Podnanos	sreda	ob 11.00

Potujoča knjižnica: po razporedu.

kraj	število pravljičnih dogodkov	obisk
Ajdovščina	28	536
Vipava	26	206
Podnanos	31	536
Potujoča knjižnica	25	307
SKUPAJ	110	1.585

Ure pravljič je obiskalo 26 otrok več kot leto prej. Obisk je bil večji v Ajdovščini (+67) in Vipavi (+115), v oddelkih Podnanosu (-46) in na Potujoči knjižnici (-110) pa manjši. Od oktobra se je obisk v Vipavi po premiku s srede na ponedeljek zelo povečal. Zaradi velikega obiska v Ajdovščini smo začetek z decembrom premaknili v čas izven delovnega časa (na 18.00 uro).

Podnanos

Ure pravljič so se ob otrocih iz vrtca občasno udeležili štirje otroci, ki vrtca ne obiskujejo. Pravljič je pripovedovala knjižničarka **Martina Zalar**. V povprečju: 17 otrok.

Vipava

Pravljič je od januarja do konca aprila pripovedovala prostovoljka **Sara Premrn**, od oktobra naprej pa **Špela Benčič**. Po pravljič so otroci risali ali izdelovali različne izdelke. V pripovedovanju so se 19. 11. 10. 12. preizkusili **dijaki predšolske vzgoje** (SŠ Veno Pilon) pod mentorstvom Brigite Slejko. **Sodelavke Waldorfskega vrtca** so pravljič približale otrokom 12. novembra in 17. decembra. V povprečju obisk: 4 otroci, po spremembi urnika pa 9, 5 otrok.

Ajdovščina

Pravljič je pripovedovala prostovoljka **Klavdija Štrancar**. Praviloma enkrat mesečno so sodelovale dijakinje predšolske vzgoje pod mentorstvom Brigite Slejko. Otroci so si v oktobru ogledali lutkovno predstavo gledališča Bičikleta Veseli cirkus otožnega klovna.

Potujoča knjižnica

Pravljič je pripovedovala **Hilarija Kete**, v času njene odsotnosti zaposleni, ki jo je nadomeščal.

Slovenski knjižnično - muzejski MEGA kviz

Tudi v letu 2018 smo izpeljali MEGA kviz, na katerega smo ponosni, saj smo med najboljšimi v Sloveniji. Z nami so sodelovali knjižničarji in učenci osnovnih šol z našega območja (z izjemo OŠ Otlica) in CIRIUS Vipava. Tematika kviza je bila Kras.

Kviz so reševali učenci od 3. do 9. razreda, sodelovalo je **161 učencev več** kot leto prej. Od vseh sodelujočih, ki jih je bilo **695**, smo prejeli 695 rešitev. MEGA geslo je rešilo 158 učencev več kot leto prej. Pri projektu je sodelovalo **28 mentorjev**. Koordinatorica in izvajalka projekta je bila **Martina Zalar**.

Na zaključni prireditvi je sodelovalo 55 udeležencev, gost je bil jamar, član jamarske reševalne službe Bogomir Remškar, predsednik Jamarskega društva Danilo Remškar Ajdovščina.

Uganka meseca

Tradicionalno pripravljamo Uganko meseca, ki je namenjena osnovnošolcem - eno za učence nižjih in drugo za učence višjih razredov. Uganko izmenično pišejo strokovni delavci knjižnice, za organizacijo in žrebanje skrbi **Jasmina Česnik Ušaj**. V letu 2018 smo pripravili 22 ugank in prejeli 1.229 rešitev (Ajdoščina 428, Vipava 93, Podnanos 168, Potujoča knjižnica 440).

Projekt Rastem s knjigo

»Rastem s knjigo« je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. Cilji projekta so: - spodbujanje dostopnosti kakovostnega in izvirnega slovenskega mladinskega leposlovja; - promocija vrhunskih domačih ustvarjalcev mladinskega leposlovja; - spodbujanje motivacije za branje pri šolarjih in obiskovanja knjižnic; - motivacija založnikov h vključevanju sodobnih slovenskih piscev v programe za mladino ter povečevanje deleža izdanega izvirnega slovenskega mladinskega leposlovja. V tem okviru naj bi vsi sedmošolci in dijaki prvih letnikov obiskali svojo knjižnico, spoznali, kaj jim lahko ponudi in v dar dobili knjigo.

Sedmošolci in dijaki prvih letnikov so nas obiskali v osrednji in v knjižnici v Vipavi. Predstavili smo jim knjižnico, njene oddelke in knjižnične storitve, še posebej iskalnika COBISS+ in storitvi Moja knjižnica, ki omogoča podaljševanje in rezervacijo gradiva. predstavili smo jim uporabo bralnika in portala BIBLOS za izposajo elektronskih knjig. Poudarek smo namenili domoznanstvu v knjižnici, avtorjem iz naših krajev in gradivu, ki sodi na ta oddelek. Nekatere skupine so obiskale tudi Lokarjevo spominsko sobo. Skupno nas je obiskalo **436 mladih** (239 učencev OŠ, 197 dijakov iz obeh srednjih šol) v osmih skupinah. Obiske sta nadgradili **Zdenka Žigon** in **Marija Bajc** z obiskom Lokarjeve spominske sobe.

Koordinatorici sta za osnovnošolce **Jasmina Česnik Ušaj**, za dijake **Alenka Furlan**. Za dijake ŠG Vipava in OŠ Vipava je bil program izveden v knjižnici v Vipavi, sodelovali so **Alenka Furlan**, **Viktorija Kante**, **Matjaž Stibilj** in **Špela Benčič**, v Ajdoščini še **Ines Tominec**.

Obiski vrtcev, osnovnih šol in dijakov

Namen bibliopedagoških dejavnosti je, da otroci in mladina spoznajo knjižnico, kaj jim ponuja in da postanejo redni obiskovalci.

Obiski vrtca v knjižnici

Za vsako skupino smo pripravili njihovi starosti primeren program, v katerem smo predstavili knjižnico, kaj vse v njej najdemo, kako s knjigami ravnamo ... Obisk smo zaključili s pravljico. V letu 2018 nas je obiskalo **v 9 skupinah 159 otrok** iz vrtca v Ajdoščini, Podnanosu in na Potujoči knjižnici. Program sta izvajali **Martina Zalar** in **Hilarija Kete**.

Obiski osnovnošolcev in dijakov

Namen bibliopedagoških dejavnosti je, da otroci in mladina spoznajo knjižnico, kaj jim ponuja in da sčasoma postanejo redni obiskovalci in pozneje člani. Obiski so vedno povezani z nečim prijetnim in zanimivim. Program prilagajamo starosti otrok in njihovim predhodnim obiskom knjižnice, tako da se ne ponavlja.

Bibliopedagoške dejavnosti so izpeljali oziroma pri njih sodelovali **Martina Zalar**, **Alenka Furlan**, **Jasmina Česnik Ušaj**, **Marija Bajc**, **Zdenka Žigon**, **Matjaž Stibilj**.

Obiski vrtca v knjižnici

Za vsako skupino smo njihovi starosti primerno pripravili program, v katerem smo predstavila knjižnico, kaj vse lahko v knjižnici najdemo, kdo vse si knjige pri nas lahko

izposoja, kako s knjigami in drugim gradivom knjižnice ravnamo ...Obisk knjižnice smo zaključili s pravljico.

Obiski osnovnih šol in dijakov

V 2018 nas je v knjižnici v Ajdovščini in Vipavi obiskalo 7 skupin iz osnovnih šol v Ajdovščini in iz CIRIUS v Vipavi, skupaj **113 učencev**, nato še učenci iz waldorfske šole. Obisk je izvedla **Alenka Furlan** s pomočjo **Ines Tominec**.

Dijaki Srednje šole Veno Pilon so spoznali, kaj jim knjižnica ponuja ter se naučili iskanja gradiva s pomočjo računalnika, in samostojno iskalo gradivo. Udeleženci krožka SŠ Veno Pilon so se seznanili z zbirko knjig o fotografiji in fotografih, z zahtevnejšim načinom iskanja po COBISS-u, s katerim so iskali le knjige o fotografiji. V okviru Cankarjevega leta so se dijaki srečali z Zoranom Smiljaničem, enim od soustvarjalcev stripa o Ivanu Cankarju. Skupno nas je obiskalo **149 dijakov** v 9 skupinah. Srečanja sta izvedla **Alenka Furlan** in **Matjaž Stibilj**.

Poletne počitnice v knjižnici

V juliju 2018 je LKA izpeljala program poletnih dejavnosti – ta postaja tradicionalna poletna ponudba za otroke. Pripravili smo tudi zgibanko in plakat. Dejavnosti so nagovarjale otroke različnih starostnih skupin in tudi njihove starše. Dogodki so bili štirje, pritegnili so **75 obiskovalcev**. Prve tri sklope: Kako je preživel počitnice Danilo Lokar; Sprehod po rimski Castri; Sprehod po šturskih znamenitostih je izpeljala Zdenka Žigon. Počintiške dejavnosti je zaključila lutkovna delavnica Mala morska deklica v izvedbi Gledališča Bičikleta. Pri izvedbi so pomagali tudi drugi sodelavci knjižnice.

Poletavci

Tretje leto zapored smo se pridružili projektu Poletavci - poletni bralci, ki ga je zasnovala Mestna knjižnica Ljubljana in je namenjen učencem od 7 do 12 let. Spodbuja branje med poletnimi počitnicami. Lani so se vključili še NajPoletavci, mladi med 13. in 15. letom.

Majice si je prislužilo **288 otrok**, kar je 60 več kot lani, od tega je bilo 20 NajPoletavcev. LKA je bila po odzivu znova v samem vrhu v Sloveniji, k čemer je prispevala dobra predstavitev v osnovnih šolah (Alenka Furlan, Hilarija Kete). Zaključne prireditve s Čarovnikom Grego in plesno skupino EL1: plesna scena se je udeležilo 300 otrok in njihovih staršev.

Projekt je vodila **Alenka Furlan**. Na zaključni prireditvi smo sodelovali vsi zaposleni v knjižnici.

Beremo s tačkami

Lavričeva knjižnica je v letu 2018 že tretje leto v knjižnicah v Ajdovščini in v Vipavi z goriško enoto Društva Tačke pomagačke izvajala program R.E.A.D., ki omogoča spodbujanje branja s pomočjo psa. Namenjen je otrokom do sedmega razreda, ki imajo težave z branjem. Program izvajajo terapevtski pari (psi s svojimi vodniki), ki so za to dodatno usposobljeni (vodniki imajo licenco, psi so testirani, izšolani in imajo veterinarsko spričevalo). Koordinatorica programa je **Martina Zalar**.

Program se izvaja individualno (otrok, pes, vodnik psa).V družbi psa je branje vznemirljivo in nekaj posebnega: bolj je zabavno in sproščujoče, večje je otrokovo zanimanje. Pes pomaga pri sprostitvi, pozorno posluša, ne sodi, ne kritizira ali se posmehuje, dovoljuje otroku, da bere v svojem lastnem ritmu, ne vzbuja strahu kot denimo vrstniki. Vodnik je usposobljen moderator, ki s pomočjo psa spodbuja in usmerja bralčevo aktivnost, sodeluje pri branju in razumevanju prebranega besedila.

Izkušnje kažejo, da je odločitev dobra, saj je pri otrocih pogosto opazen napredek: postanejo boljši bralci, pozabijo na omejitve pri branju, prebrano lažje razumejo in se o njem pogovarjajo. Ko se sprostijo, so samozavestnejši, kasneje imajo manj težav z branjem pred

vrstniki. Tako postanejo tudi socialno spretnejši, manj ranljivi, lažje se vključujejo v druge dejavnosti. Zaradi prijetne izkušnje z veseljem posegajo po novih knjigah. V knjižnici smo se glede na zanimanje staršev odločili za izvajanje programa Beremo s tačkami v slovenskem jeziku (Ajdovščina in Vipava), Beremo s tačkami v angleškem jeziku (Ajdovščina) in Uro pravljič v angleškem jeziku s tačkami pomagačkami (Ajdovščina). V šolskem letu 2018/2019 smo sodelovali s štirimi terapevtskimi pari. V program se je **prijavilo 57 otrok** (16 več glede na 2017), v Ajdovščini in v Vipavi.

Program in kraj izvedbe	Število izvedb	Število otrok
Beremo s tačkami v slovenskem jeziku (Ajdovščina)	23	46
Beremo s tačkami v slovenskem jeziku (Vipava)	29	59
Ura pravljič v angleškem jeziku Beremo s tačkami (Ajdovščina)	13	128
SKUPAJ	65	233

Sodelovanje z drugimi ustanovami

Lavričeva knjižnica je v letu 2018 sodelovala s številnimi ustanovami.

V sodelovanju z waldorfskim vrtcem Zlata ptica, VDC Ajdovščina in Vipava, osnovnimi šolami, otroškim vrtcem Ajdovščina, gimnaziji in dijakinjami predšolske vzgoje je knjižnico obiskalo **534 otrok**.

Izpostaviti pa moramo še naslednje oblike sodelovanja in povezovanja: vrtec na obisku (118), osnovna šola nastopa v knjižnici (119), osnovne šole na obisku (189), Rastem s knjigo osnovnošolci iz več šol (228) in dijaki iz Ajdovščine in Vipave (249). Zaključni dogodki Megakviz (75) in Poletavci (250) ter Izlet v neznano (49), Poletne dejavnosti (178), razstava (194), obisk v Lokarjevi sobi (146). Skupaj **2.014 mladih**.

Zelo smo zadovoljni, da smo izpeljali nekaj pomembnih dogodkov, ki so nagovarjali predvsem mlade v sodelovanju s Srednjo šolo Veno Pilon v koordinaciji **Marije Bajc** in **Matjaža Stibilja**: literarni večer gimnazijcev in pogovor dijakov z nagrajenko Prešernovega sklada *Simono Semenič*, srečanje z *Zoranom Smiljaničem*, enim od avtorjev stripa Ivan Cankar, fotografska razstava dijakov, predstavitev projektov srednje šole.

SKUPNO ŠTEVILO VKLJUČENIH OTROK – 5.291

Skozi vse oblike redne knjižnične dejavnosti (Rastem s knjigo, pravljičice, Megakviz, Uganko meseca, Poletavci, Beremo s tačkami, poletne dejavnosti in druge) ter skozi oblike sprotne sodelovanja z waldorfskim vrtcem in osnovnimi šolami, s srednjimi šolami, VDC-ji, Cirirus-drugimi ustanovami je **Lavričeva knjižnica v letu 2018 pritegnila skupno 5.291 otrok, od predšolskih do dijakov**.

To kaže na vključenost Lavričeve knjižnice v obe lokalni skupnosti in na pozitiven vpliv knjižnice na odraščajočo mladino.

DELO V ENOTAH

Knjižnica izvaja dejavnost v krajevnih knjižnicah Vipava in Podnanos v vipavski občini ter v manjši enoti – izposojevališču Dobravlje (občina Ajdovščina).

Enote so odprte krajši čas. Vendar delo v knjižnici ne začne šele takrat, ko se odprejo vrata. Zaposleni so tu prej, saj morajo vključiti naprave, na policah poiskati rezervirano gradivo, pospraviti in urediti razmetano gradivo na policah in v boksih, pripraviti prostor za pravljice, delavnice in druge dejavnosti, pripraviti gradivo za razstave, raznositi in obesiti plakate za dogodke. Veliko dela, povezanega s člani in gradivom je opravljenega za potrebe enot tudi v matični knjižnici (rezervacije, preusmerjanje gradiva iz drugih oddelkov, medknjižnična izposoja ...).

Ker nobena od enot (tudi ne osrednja knjižnica) ne razpolaga z ločenimi prostori za dogodke, je potrebno prostor sproti pripraviti (stoli, oprema ...) in ga tudi pospraviti.

ODDELEK VIPAVA

Odprtost knjižnice

Za uporabnike je bila knjižnica v letu 2018 odprta trikrat na teden: v ponedeljek, sredo in petek **v skupnem trajanju 13,5 ur na teden**. V juliju in avgustu je veljal poletni urnik, knjižnica je bila odprta 9,5 ur. Lani je bila knjižnica odprta skupaj 637 ur in 30 minut, kar je 7,5 ure manj kot leto poprej. Zaradi praznikov je bil spremenjen urnik v ponedeljek, 24. in 31. decembra, ko je bila knjižnica odprta po sobotnem urniku, od 8.00 do 13.00.

Letni urnik:

ponedeljek: 12.00 – 18.00
sreda: 15.00 – 18.30
petek: 12.00 – 16.00

Poletni urnik:

ponedeljek: 8.00 -14.00
sreda: 15.00 – 18.30
petek: zaprto

Obisk članov in izposoja

Knjižnico v Vipavi je obiskalo **12.153 članov** (1.049 več kot v 2017). Vsak si je ob obisku knjižnice izposodil v povprečju **4,6** enot gradiva (enako kot 2017). Povprečen čas namenjen uporabniku je bil **3,15 minute**.

V knjižnico se je včlanilo **85 novih članov** (11 več kot leta 2017). Od tega je 17 predšolskih otrok, 29 osnovnošolcev, 21 dijakov, 1 študent, 9 zaposlenih, 6 upokojencev in 2 pravni osebi-zunanje ustanove (službena izkaznica). Knjižnica je imela **1.067 (+42) aktivnih članov**.

Veliko naših uporabnikov obiskuje tudi druge oddelke Lavričeve knjižnice.

Izposoja gradiva

Člani so si izposodili 55.949 **enot gradiva** (4.998 enot več kot v 2017), od tega 2.093 enot neknjižnega gradiva (1.631 mladina, 462 odrasli), 52.473 enot knjižnega gradiva (25.831 mladina, 26.642 odrasli) in 1.383 enot serijskih publikacij.

Narasla (+4.998), nam je izposoja vseh vrst gradiva razen neknjižnega, ta se je zmanjšala za 126 enot (-48 enot za odrasle in -78 enot za mladino). Veseli, da je zrasla izposoja serijskih publikacij (+72). Beležimo tudi 70 izposoj serijskih publikacij za mlade. Izposoja knjižnega gradiva je zrasla za 5.052 enot (+3.170 za mladino in 1.182 za odrasle).

Kulturni dogodki in prireditve, projekti, bibliopedagoške dejavnosti

V knjižnici Vipava in na območju Občine Vipava smo v letu 2018 izpeljali 7 kulturnih dogodkov: predstavitev knjig, razgovor, predavanje, literarni večer... Eden od teh je bil izpeljan v sodelovanju z Domačijo Malik na Slapu. Dogodkov v Občini Vipava se je udeležilo skupno **189** obiskovalcev, tudi iz drugih delov Vipavske doline in s Krasa.

V enoti je sodelavka pripravila številne priložnostne razstave za mladino (27) in za odrasle (13). V knjižnici smo pripravili tudi dve razstavi: v sodelovanju z dijaki Škofijske gimnazije Vipava o ljudeh s posebnimi potrebami in njihovi usodi v Tretjem rajhu, z enoto Vrtca v Vipavi pa razstavo o kulturi in turizmu.

Sodelovali smo še z waldorfskim vrtcem Zlata ptica, VDC Vipava ter s CIRIUS-om, od koder varovanka z mentorico ureja gradivo v okviru programa dodatnega usposabljanja zaq starejše učence.

Enota Vipava se vključuje v vse dejavnosti LKA: projekt Rastem s knjigo (za osnovnošolce in dijake iz Vipave je bil izveden v knjižnici v Vipavi – podatki so zajeti v skupnem poročilu o delu z mladimi), ure pravljic, projekte (MEGA-kviz, Primorci beremo), v bibliopedagoške dejavnosti, Beremo s tačkami, delavnice idr (v poglavjih o delu z mladino in z odraslimi). V letu 2017 je obiskalo ure pravljic 91 otrok. V šolskem letu 2018/2019 se je v okviru projekta Beremo s tačkami 29 srečanj udeležilo 59 otrok.

(Bolj podrobno v Prilogi)

ODDELEK PODNANOS

Odprtost knjižnice

Knjižnica je bila v letu 2018 za uporabnike odprta v sredo in petek **v trajanju 5 ur na teden**, v juliju in avgustu 3 ure. Skupaj je bila lani odprta 231 ur (7 ur manj kot v 2017). V juliju in avgustu je veljal poletni urnik.

Letni urnik:

sreda: 11.00 – 14.00

petek: 17.00 – 19.00

Poletni urnik:

sreda: 11.00 – 14.00

petek: zaprto

Obisk članov in izposoja

Enoto Podnanos je v letu 2018 obiskalo 4.169 članov (+69), vsak od njih si je izposodil 4,2 enoti gradiva (0,7 enote manj kot v 2017).

Člani so si izposodili 17.430 enot gradiva oz. 2.664 enot manj kot v letu 2017. Najbolj se je zmanjšala izposoja knjižnega gradiva (-195 za mladino, -1.699 za odrasle); upad neknjižnega gradiva je manj opazen (-788 enot, od tega -628 za mladino in -160 za odrasle),

nižji je tudi upad izposoje serijskih publikacij. Knjižnica je imela 359 aktivnih članov (9 manj kot v 2017).

Člani, ki so vpisani v enoto, večkrat obišejo druge oddelke knjižnice, največ v Ajdovščini in Potujočo knjižnico – tam, kjer je bolj prijazen urnik in aktualnejše gradivo. Enoto iz prej navedenih razlogov (spremenjene delovne lokacije, daljši delovni čas zaposlenih) obišejo manjkrat, zaradi manjšega nakupa aktualnega gradiva pa si v »svoji« enoti izposodijo manj gradiva.

Urnik enote v Podnanosu je prilagojen manjšim stroškom: zaposlena, ki pretežno skrbi za enote, najprej na določen dan (sreda, petek) zaključi delo v eni enoti in ga nadaljuje v drugi; s tem se izognemo stroškom, ki bi nastali, če bi bila enota Podnanos odprta posebej. Bo pa nujno urnik prilagoditi spremenjenim razmeram – najbolje sočasno s podaljšanjem ur in dni odprtosti knjižnice v Vipavi.

Knjižnica Podnanos se vključuje v vse aktivnosti in projekte Lavričeve knjižnice (Primorci beremo, Uganka meseca, Mega kviz, Poletavci in druge), ki so zajeti v poročilu o delu z odraslimi in z mladino.

S priložnostnimi razstavami (skupaj 7) smo opozorili na pomembne dogodke, posamezne ustvarjalce, predstavili določeno temo...Pripravili smo 31 pravljčnih ur, ki se jih je udeležilo 536 otrok. Enkrat mesečno so enoto obiskali učenci 3. razreda, ki so vsi tudi člani knjižnice.

(Bolj podrobno v Prilogi)

IZPOSOJEVALIŠČE DOBRAVLJE

Odprtost knjižnice

Tedenska odprtost enote je bila z začetkom 2017 podaljšana z 2,5 na **4 ure na teden** in je v letu 2018 obratovala ob sobotah od 8.00 do 12.00. Enota je bila odprta 204 ure, 51 dni v letu. Enota je edina, ki poleti ohrani letni urnik, torej je odprta ob sobota v enakem obsegu. Soboto, torej konec tedna smo v načrtnem sporočanju članstvu v zadnjih treh letih uspeli pokazati kot prednost, tudi zato, ker je tu na voljo več enot gradiva, ki je v drugih enotah rezervirano ali težje dostopno.

Obisk članov in izposoja

Podaljšanje odprtosti se odraža v izposoji in obisku. Tako je enoto v letu 2018 obiskalo 1.367 uporabnikov, kar je 278 več kot leto poprej (25,53 % več). Tudi izposoja je bila za 2.540 enot gradiva oz. za 16,41 % večja.

V knjižnico se je včlanil 1 novi član. Enota je imela lani 173 aktivnih članov, kar je 27 manj.

POTUJOČA KNJIŽNICA - POROČILO O DELU

Potujoča knjižnica je v letu 2018 desetkrat obiskala 67 postajališč v ajdovski in vipavski občini ter dve postajališči v komenski občini. Povprečni čas postanka je bil 53 minut.

Po razporedu je bibliobus skupaj z vožnjo na terenu prebil 82 ur in 40 minut na mesec, kar pomeni 826 ur in 40 minut v celem letu. **Za uporabnike** – torej brez vožnje – je bil po razporedu **polno odprt 58 ur in 50 minut na mesec oziroma 588 ur in 20 minut v celem letu**.

Izpadi obiska

Zaradi vremenskih razmer 7. 2. 2018 nismo obiskali postajališč na Otlici in na Predmeji. Zaradi okvare na bibliobusu (okvara razsmernika) je 4. 9. 2018 odpadel obisk postajališč Goče, Kodreti, Manče in Lože. Obisk smo nadomestili 14. 9. 2018. Zaradi zapore na cesti 5. 9. 2018 nismo mogli obiskati postajališča Male Žablje.

V letu 2018 še ni bil popravljen most (znižana nosilnost), zaradi česar je bila pot do nekaterih naselij še vedno daljša za 12,5 km.

V letu 2018 je bibliobus prevozil skupaj 6.130 km, v številko je vključena pot v Pecs, Madžarska, kjer smo se predstavili na mednarodnem simpoziju potujočih knjižnic iz sedmih evropskih držav. Osrednja strokovna tematika je bila namenjena vplivu potujočih knjižnic na širjenje bralne pismenosti in socialnih spretnosti ter zmanjševanju socialnih razlik prebivalstva v oddaljenih regijah in naseljih. Predstavljeni so bili tudi trendi ponudbe novih storitev in opreme potujočih knjižnic v knjižničarsko najbolj razvitih evropskih državah. Naš bibliobus je bil z zasnovo, opremo in zunanjo podobo deležen pozornosti.

OSTALE DEJAVNOSTI IN DOGODKI

V potujoči knjižnici poleg rednih mesečnih obiskov postajališč vsak mesec pripravimo tudi pravljico za mlajše otroke (Podraga, Gojače, Kamnje, vrtec Vipavski Križ). Občasno pripovedujemo pravljico tudi za otroke v vrtcih.

ČLANI

aktivni člani			novo vpisani člani		
mladi	odrasli	skupaj	mladi	odrasli	skupaj
703	724	1427	70	39	109

POSTAJALIŠČA

V letu 2018 je Potujoča knjižnica obiskovala 67 postajališč in sicer:

OBČINA AJDOVŠČINA - 46 postajališč (69%)

OBČINA VIPAVA - 19 postajališč (28%)

OBČINA KOMEN - 2 postajališči (3%)

OBISK V POTUJOČI KNJIŽNICI

Tabela obiska potujoče knjižnice po občinah:

OBČINA	MLADINA	ODRASLI	SKUPAJ
Ajdovščina	3.342	5.183	8.525
Vipava	802	2.354	3.156
ostale občine	247	649	896
SKUPAJ	4.391	8.186	12.577

IZPOSOJENO GRADIVO

OBČINA	SKUPAJ ENOT IZPOSOJENEGA GRADIVA
Ajdovščina	37.236
Vipava	16.281
ostale občine	3.157
SKUPAJ	56.674

Tabela izposojenega gradiva

vse gradivo	knjižno gradivo	neknjižno gradivo	serijske publikacije
56.674	52.587	3.417	670

Izposojeno gradivo glede na vrsto:

OSTALE DEJAVNOSTI IN DOGODKI

V potujoči knjižnici občasno izvajamo tudi bibliopedagoške ure in pripovedujemo pravljice, mladi bralci lahko rešujejo uganko meseca, sodelujejo pri Poletavcih, odrasli pa pri projektu Primorci beremo.

POROČILO O KADROVSKI ZASEDBI, JAVNIH DELIH IN IZOBRAŽEVANJU

Lavričeva knjižnica tudi v letu 2018 **ni dosegla ciljev glede kadrovskih pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe** (Pravilnik in Standard).

Ustanoviteljici nista planirali sredstev za zaposlitev knjižničarskega manipulanta. Sta pa omogočili, da smo dobili dve javni delavki, ki sta pomagali pri pripravi in izvedbi dogodkov.

Občina Vipava je v prvem četrtletju financirala pripravništvo sodelavke, ki našo knjižnico zelo dobro pozna, saj je bila v njej že na praksi, z vsebino iz knjižnice se je ukvarjala v svojem zaključnem delu, v LKA je delala tudi kot javna delavka. Sodelavka je po končanem pripravništvu tudi opravila bibliotekarski strokovni izpit. Vendar sredstev za zaposlitev, vsaj za krajši delovni čas, ni bilo zagotovljenih.

V letu 2018 je bilo v knjižnici skupno 14,5 zaposlenih. Od teh je bilo 12 polno zaposlenih, ki so tudi v celoti opravljali delo za zavod (9 strokovnih delavcev - 7 bibliotekarjev in 2 knjižničarki, 1 direktor, 1 voznik bibliobusa/vzdrževalec, 1 čistilka). V knjižnici je za polovični delovni čas (4 ure) zaposlena tajnica, 2 delavki sta v računovodstvu (računovodkinja in knjigovodkinja), ki opravljata računovodsko/knjigovodske naloge še za 2 druga zavoda (GRC in ROD).

Knjižnični manipulant je le ena opazna kadrovska težava, ki jo premagujemo s pomočjo javnih del. Toda knjižnica glede na Standarde za splošne knjižnice potrebuje dodatno 3 strokovne delavce.

Knjižnica se že leta sooča s premajhnim številom strokovnih delavcev - zadnji je bil zaposlen v letu 2012, vendar ne kot dodatna strokovna moč - z zaposlitvijo je bila le nadomeščena upokojena sodelavka.

Primerjava Uredbe o osnovnih storitvah v knjižnicah (Ur.l. RS, št. 29/03), Pravilnika o pogojih izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur.l.RS, št. 73/03 in spremembe Ur.l.RS, št. 70 /08) ter Standardov za splošne knjižnice (2005) pokaže, da je **LKA tudi v letu 2018 izpolnjevala le 65 odstotkov kadrovskih pogojev po Standardu, po Pravilniku pa 85 odstotkov.**

IZOBRAŽEVANJE V LETU 2018

V letu 2018 so se zaposleni (strokovni delavci, računovodsko-knjigovodska služba, tehnična služba, direktor) udeležili 33 različnih oblik izobraževanja, usposabljanja, delavnic, predavanj in ekskurzij, sodelovali v projektih ali se angažirali kot predavatelji v skupnem trajanju **707 ur**.

Zaposleni s področja računovodstva, knjigovodstva in tajništva so se usposabljali na seminarjih in predavanjih za aktualne tematike s področja računovodstva, obračuna plač in varovanja osebnih podatkov v okviru Združenja splošnih knjižnic (ZSK) in na drugih izobraževanjih s področja kadrovskih zadev, delovnih razmerij in javnih del.

Strokovni sodelavci so se udeležili usposabljanj na delavnicah, predavanjih, srečanjih, posvetih na različnih področjih: od informatike in statistike, do katalogizacije, mentorstva, novih knjižničnih standardov, izpopolnjevanja za portal Dobreknjige.si, delavnic s preprečevanja konfliktov in sodelovanja, dobrih praks ter drugih oblik strokovnega izobraževanja, kot je denimo delavnica o slepih in slabovidnih ter o odpravi ovir za slepe in slabovidne v knjižnici ali o terapevtskih psih kot pomočnikov v programih branja za otroke z disleksijo. Udeležili so se tudi strokovne ekskurzije Društva bibliotekarjev Primorske in Notranjske, srečanja bibliobusov Slovenije in mednarodnega simpozija potujočih knjižnic na Madžarskem. Direktor se je udeležil več delovnih srečanj in strokovnih izobraževanj v okviru ZSK.

Knjižnega sejma v Ljubljani so se udeležili vsi zaposleni, javni delavci in prostovoljci, prav tako strokovne ekskurzije v knjižnico Radovljica.

Namen udeležbe je prenos znanja in novosti ter pristopov v domačo knjižnico.

BOLEZNINE IN POŠKODBE V LETU 2018

V letu 2018 je Lavričeva knjižnica beležila skupno 2.283 ur bolniške odsotnosti v breme delodajalca in ZZZS.

RAZPISI IN JAVNI POZIVI, NA KATERIH JE V LETU 2018 SODELOVALA LAVRIČEVA KNJIŽNICA

Zavod je v letu 2018 pridobil naslednja sredstva:

- pridobil sredstva MK za nabavo knjig v višini 23.932 evrov
- pridobil 101,65 evrov od JAK za izvedbo projekta Primorci beremo

- knjižnica je sodelovala v pozivu za pridobitev sodelavcev iz naslova javnih del. Zavod za zaposlovanje nam je za leto 2018 odobril dve od treh zaprosenih javnih del, eno za občino Ajdovščina, drugo za občino Vipava.

Družba Tosla d.o.o. nam je lani namenila 500 evrov donacije.

Družba Taxa d.o.o. nam je lani namenila 300 evrov donacije.

Družba Fructal in Mlinotest sta v letu 2018 pokrili z izdelki zaključno prireditve projekta Poletavci – poletni bralci.

4. POROČILO O INVESTICIJAH, VEČJIH NABAVAH IN POMEMBNEJŠIH IZBOLJŠAVAH TER VZDRŽEVALNIH DELIH V LETU 2018

- Nabavili smo prenosni računalnik za potrebe Potujoče knjižnice (zamenjava dotrajanega)
- Inštaliran je projektor s platnom v Vipavi, urejeno zastiranje oken
- Kupljen je bil 1 dodaten bralnik za uporabnike za Vipavo in tiskalnik za zadolžnice
- Zamenjan je bil računalnik v Dobravljah
- Za enoto Vipava je bil kupljen dodatni prenosni računalnik, s katerim smo želeli opremiti še drugo mesto za zaposlene, kar bi skrajševalo čakalne vrste
- V Ajdovščini je bilo zaključen sistem povezav oz. ožičenje za upravljanje projektorja in ozvočenje.
- Nabavljen je namizni mikrofonski sistem za ozvočenje dogodkov, kupljena sta 2 naglavna mikrofona, uporaba v katerikoli enoti
- Izvedene so bile manjše nadgradnje delovnih RFID plošč v Ajdovščini, s strani finskega dobavitelja opreme so bile odpravljene tehnične napake na zunanjem knjigomatu in izvedena njegova programska nadgradnja – stroškov ni bilo.
- Izpeljana je bila sanacija severne stene na osrednji knjižnici, skozi katero nam je ob hudih nalivih teklo na podstrešje in na galerijo. Del ometa nam je burja tudi strgala s stene. (Sredstva zavarovalnice in Občine Ajdovščina)
- Orkanska burja je zrušila oz. vlomila eno od oken v prostoru za nabavo in obdelavo. Ker so vsa okna na severni strani ob močnih nalivih puščala, so bila vsa tri zamenjana.

5. OPIS MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

V letu 2018 se je zavod soočal s težavami zaradi večjih in dolgotrajnih poškodb ter večjih operativnih posegov. Posledično se je to poznalo pri rednem delu in zapolnitvi potreb ter preobremenitvi zaposlenih – morali smo se posluževati študentskega dela in pomoči zunanjih sodelavcev, kar je bilo finančno neugodno. Konec leta 2018 nas je neprijetno zadela novica, da nam Občina Vipava ni odobrila javnega dela za leto 2019 – zaradi tega bo morala knjižnica predvidoma zmanjšati obseg ur v Občini Vipava, čeprav si tega zaradi že dosežene ravni dela nikakor ne želi.

Tudi v letu 2018 nismo uspeli zaposlitvi nobenega strokovnega delavca ali knjižničnega manipulanta.

Manjši obseg sredstev za nabavo knjig – kar za četrtno nižji od tistega, ki ga predpisujejo Standardi - moramo omeniti kot težavo, ki močno vpliva na doseganje ciljev. Manjši obseg sredstev se že močno pozna na kakovosti ponudbe oz. aktualnega gradiva v manjših enotah.

Da bi razmere delno popravila, je knjižnica tudi konec 2018 povečala delež lastnih sredstev za nabavo oz. za dokup knjižnega gradiva. To gre na račun ostalih nabav.

Knjižnica zaradi manjšega obsega finančnih sredstev nabavlja manj naslovov in manj enot gradiva, zato se to hitreje obrabi, poškoduje ali umaže, posledično je več popravil in obnove.

Zavod je bil neuspešen v prizadevanju, da bi dosegel popravek obsega sredstev za materialne stroške (predlagani obseg 5.000 evrov), da bi lahko bolj enostavno razreševal nepredvidene in nujne zadeve oz. dogodke.

Nadzor nad finančnimi sredstvi ocenjujemo kljub fizično ločeni lokaciji računovodstva (v GRC Ajdovščina) kot primeren. V letu 2018 smo nadaljevali uveljavitev priporočil notranje revizije, med njimi je zelo pomembno, da smo ugotovili razloge za razlike na področju knjiženja osnovnih sredstev ustanoviteljev v upravljanju zavoda. Dogovorjeno je, da se vrednosti uskladi z zaključnim računom za leto 2018.

Tudi v letu 2018 se je kriza še odražala v poslovanju knjižnice: nižji lastni prihodek iz naslova članarine (brezposelni ima pravico članstva s potrdilom zavoda brezplačno), težja je izterjava zamudnin.

Toplotna črpalka v Vipavi se je v nizkih temperaturah v začetku 2018 – tako za uporabnike kot za zaposlene - pokazala kot neprimerna, neprimerno in nezadostno je tudi ogrevanje s klimo v knjižnici Podnanos.

6. OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET

Ugotavljamo, da je redna dejavnost Lavričeve knjižnice v letu 2018 tekla bolj ali manj po načrtu, ki je bil dosežen na večini pomembnih področij delovanja:

- doseženo je ažurno brisanje neaktivnega članstva
- širjenje bralne kulture se je bogatilo (delo z odraslimi, predstavitve knjig, literarni večeri, predavanja, razstave, študijski in bralni krožki ...), uvajanje e-knjižnice, uvajanje uporabnikov v COBISS, elektronske knjige Biblos z usposabljanjem
- delo z mladimi (bibliopedagoško delo, ure pravljič, prireditve in dogodki, bralna značka, knjižni kviz ipd) smo uspešno izvedli
- izobraževanje zaposlenih in usposabljanje uporabnikov
- nadaljevanje načrtov, ki smo jih zastavili pred časom (»prenova članstva«) in nagovarjanje članstva k uporabi knjižnice
- z letom 2018 smo začeli uspešno akcijo izterjave neplačanih obveznosti iz naslova zamudnin, članarin, stroškov opominjanja in nevrnjenega oz. izgubljenega izposojenega gradiva.

7. OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA STANDARDE IN MERILA, KI JIH PREDPISUJETA PRISTOJNO MINISTRSTVO OZIROMA USTANOVITELJI

Dolgoročna izhodišča knjižnične dejavnosti so zajeta v Nacionalnem programu za kulturo 2008-2011 in v Standardih za splošne knjižnice ter noveliranih standardih 2018-2028. To so:

- zagotavljanje primernega obsega in strukture knjižničnega gradiva in s skladu s tem povečanje nakupa gradiva
- povečanje deleža prebivalstva, ki so člani knjižnice
- vzpodbujanje pridobivanja in posredovanja elektronskih publikacij
- prednostna podpora dejavnostim knjižnice, ki povečujejo njeno uporabo in promovirajo bralno kulturo.

Knjižnica vse bolj občuti padec finančnih sredstev za nakup knjižnega gradiva kot veliko oviro za doseganje priporočenih razmerij v nabavi in posledično doseganje razmerij v knjižni zbirki.

Izboljšanje razmer na gospodarskem področju se le počasi odraža v knjižničarski dejavnosti. Nekaterе omejitve so sicer odpravljene (avtorske pogodbe ipd), vendar se knjižnica praviloma omejuje na goste in dogodke, ki ne prinašajo dodatnih stroškov.

Boljše gospodarske razmere se ne odražajo v zaposlovanju strokovnih kadrov ali manipulantov.

Kljub temu ocenjujemo, da je Lavričeva knjižnica glede na odobrena finančna sredstva za materialne stroške, investicijsko vzdrževanje, investicije in za druge potrebe leto 2018 zaključila uspešno.

Tudi z vidika osnovnih sredstev, ki jih je imel zavod v letu 2018 v upravljanju, ocenjujemo gospodarnost in učinkovitost Lavričeve knjižnice kot dobro.

8. OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA POSREDNEGA UPORABNIKA

Ocenjujemo, da je sistem notranjega finančnega nadzora primeren na pretežnem delu poslovanja. Računovodska služba je bila vzpostavljena v letu 2010, zaradi ločene lokacije je bilo v začetku komuniciranje oteženo, zdaj pa ne predstavlja več težav.

Konec leta 2016 je zavod izvedel notranjo revizijo na več področjih. Revizija ni zaznala večjih tveganj, je pa predlagala prenovo nekaterih aktov oziroma pravilnikov, k čemer smo pristopili, nismo pa še prenovili vseh aktov.

9. POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

Da doseganje nabave gradiva ali hitrejšega dokupa knjižnične opreme ni bilo doseženo, je posledica premajhnega obsega finančnih sredstev. Ocenjujemo, da se bodo razmere izboljšale, ko bodo učinki gospodarske rasti zajeli tudi ustanoviteljice in ko se bodo odražale tudi v večjem obsegu, ki jih namenja knjižničarstvu pristojno ministrstvo.

Lavričevo knjižnico najbolj prizadeva dejstvo, da že leta ni bilo mogoče zaposliti dodatnih delavcev – na kadrovskem področju namreč knjižnica močno zaostaja za določili Standardov glede izpopolnitve delovnih mest v skladu s sistemizacijo. V času daljših odsotnosti (porodniške, dolgotrajne poškodbe itd) se mora zavod posluževati zunanje pomoči, kar seveda tudi stane.

Leto 2018 tudi ni prineslo premika glede dogovora o širitvi/dograditvi osrednje knjižnice oziroma gradnji na drugi lokaciji. Računamo na posluh Občine Ajdovščina, ki se zaveda prostorske stiske osrednje knjižnice.

10. OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA, PREDVSEM NA GOSPODARSTVO, RAZVOJ IN SOCIALNI PROSTOR

Lavričeva knjižnica ponuja članom in uporabnikom številne - brezplačne – možnosti za izobraževanje, študij, razvedrilo in prosti čas, osebno rast, srečevanje...

- Člani si izposojajo, rezervirajo, podaljšujejo knjižno in neknjižno gradivo, leposlovno in študijsko gradivo, za otroke in odrasle, naročajo gradivo iz drugih knjižnic, uporabljajo splet za naročanje, rezerviranje, podaljševanje izposoje itd, uporabljajo oddaljen dostop do naročenih elektronskih virov (e-viri, ki jih zakupi knjižnica), uporabo brezžičnih omrežij, izposojajo elektronskih knjig in drugo
- Člani in drugi uporabniki prebirajo dnevni tisk in revije, uporabljajo čitalnico, predvajalnike CD-jev, DVD-jev
- Obiskovalci uporabljajo internet, Središče za samostojno učenje, fotokopirajo in presnemavajo gradivo iz našega fonda
- Uporabniki se udeležujejo dogodkov in prireditev, se vključujejo v študijske krožke in druge oblike širjenja bralne kulture.

S tem knjižnica omogoča iskanje informacij na področju zaposlovanja, razpisov, vzpostavljanje socialnih in ekonomskih stikov, spodbuja študij in ga s svojo opremo ter infrastrukturo neposredno omogoča; spodbuja vseživljenjsko učenje, omogoča kakovostno preživljanje prostega časa, dviga raven funkcionalnega opismenjevanja in širi bralno kulturo.

To je nevidna dodana vrednost, ki jo knjižnica daje okolju. Učinki, s katerimi brezplačna ponudba knjižnice deluje povratno na šolarje, študente, starejše, otroke, odrasle in skupnost kot celota so večplastni in dolgoročni.

S ponudbo izobraževalnih oblik stabilizira in izboljšuje socialne razmere in dviga razgledanost prebivalstva. Preko Potujoče knjižnice povečuje socialne stike in izboljšuje stik med generacijami na podeželju, izenačuje dostop do javnih dobrin med središčem in podeželjem, preko izposoje in spremljajočih dejavnosti skrbi za vseživljenjsko izobraževanje.

Skrbi tudi za ljudi s posebnimi potrebami.

Izpostavljamo še **neposredno gospodarsko razsežnost**, ki jo ima knjižnica v okolju.

Najprej s tem, da daje plačo zaposlenim. Knjižnica deluje v okolju obeh občin, kjer naroča materiale za opremo, papir, pisarniške potrebščine, računalnike, knjižničarsko opremo, vzdrževalna dela stavb, vozil in instalacij, dela na področju računalništva, električarska, gradbena in mizarska dela, tiskarske storitve, likovno oblikovanje in vrsto drugih.

ZAKLJUČEK

Ocenjujemo, da je Lavričeva knjižnica kljub manjšemu obsegu sredstev za nabavo knjig ter pomanjkanju prostora v letu 2018 poslovala stabilno in dobro ter dosegla večino zastavljenih ciljev. Zadovoljni smo, da smo s številnimi dobro obiskanimi dogodki tudi v letu 2018 povečevali zanimanje za knjižnico, njeno ponudbo in gradivo, ki ga hrani.

V letu 2018 smo tudi opozorili na pomanjkanje površin za dejavnost in za zaostajanje števila strokovnih in tudi drugih delavcev v osrednji knjižnici za Standardi. Z ustanovitelji smo v minulem letu na tem področju dobro sodelovali.

Lavričeva knjižnica Ajdovščina je leto 2018 zaključila z minimalnim presežkom prihodkov nad odhodki v višini 2.113 EUR.